

**«Аккредиттеу және рейтингтің
тәуелсіз агенттігі» КЕМ
2022 жылы
қызметі туралы
ЕСЕП**

Астана қ., 2023 ж.

МАЗМҰНЫ

БЕЛГІЛЕУЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ	4
КІРІСПЕ.....	6
1. Ұлттық және халықаралық білім беру кеңістігінде білім беру сапасын қамтамасыз ету жүйесін дамыту	8
1.1 Аккредиттеу қызметтерінің ұлттық және халықаралық нарығында IAAR позицияларын күшейту	8
1.2 Ұлттық және шетелдік сарапшылардың сапалық әлеуетін арттыру	22
1.3 Адами ресурстарды, олардың кәсіби құзыреттерін дамыту, Агенттіктің қаржылық тұрақтылығына қол жеткізу арқылы IAAR қызметін тиімді басқару.....	25
1.4 Кері байланысты дамыту және сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесін жетілдіру негізінде IAAR қызметінің тиімділігін арттыру	28
2. Білім беру сапасын қамтамасыз ету мониторингі және Ұлттық жүйелер мен білім беру ұйымдарын дамытуға үздік әлемдік тәжірибені енгізу	33
2.1 Білім беру ұйымдарының және/немесе білім беру бағдарламаларының аккредиттеуден кейінгі мониторингін жүргізу сапасын арттыру.....	33
2.2 Білім беру сапасын қамтамасыз етудің ұлттық жүйелерін жетілдіруде IAAR аналитикалық әлеуетін арттыру	35
3. Білім беру ұйымдарының бәсекеге қабілеттілігін және олардың халықаралық білім беру кеңістігінде танылуын арттыру мақсатында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласында рейтингтік зерттеулер жүргізу	36
3.1 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы рейтингтік зерттеулердің сапасын арттыруды және шекараларын кеңейтуді қамтамасыз ету	36
4. Ашықтық пен шынайылық қағидаттарын іске асыру негізінде білім беру ұйымдары қызметінің сапасын бағалау нәтижелері туралы қоғамды уақтылы хабардар ету және кері байланысты дамыту	42
4.1 Білім беру бағдарламалары мен білім және ғылым ұйымдары қызметінің сапасын бағалау нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар ету деңгейін арттыру	42
5. IAAR-танылған халықаралық аккредиттеу агенттігі	44
5.1 IAAR халықаралық танылуы мен беделін нығайту және кеңейту.....	45
5.2 Халықаралық қызмет сапасын арттыру және IAAR жетістіктерін мазмұнды бекіту.....	51
SWOT- талдау	53
Қорытынды	55

БЕЛГІЛЕУЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ

- ABET** - Инженерлік және технологиялық Аккредиттеу Кеңесі
- ACQUIN** - Аккредиттеу, сертификаттау және сапаны қамтамасыз ету институты
- APQN** - Сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Азия-Тынық мұхиты желісі
- ASIIN** - Инженерия, информатика, жаратылыстану ғылымдары және математика саласындағы білім беру бағдарламаларын аккредиттеу агенттігі
- CEENQA** - Орталық және Шығыс Еуропа елдерінің жоғары білім беру саласындағы сапаны қамтамасыз ету жөніндегі агенттіктер желісі
- CIQG** - АҚШ жоғары білім беруді Аккредиттеу Кеңесінің халықаралық сапа тобы
- ENQA** - The European Association for Quality Assurance in Higher Education
- EQAR** - Еуропалық сапаны қамтамасыз ету тізілімі
- ESG** - Еуропалық жоғары білім беру кеңістігінде сапаны қамтамасыз ету бойынша стандарттар мен ұсыныстар
- IAAR** - Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігі
- INQAАНЕ** - Жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету агенттіктерінің халықаралық желісі
- IREG** - Академиялық рейтинг және артықшылық жөніндегі халықаралық обсерватория
- PhD** - философия докторы
- MA** - магистратура бағдарламасы
- QA** – quality assurance
- WFME** – Дүниежүзілік Медициналық Білім Беру Федерациясы
- SAR** - the Self-Assessment Report
- АК** – аккредиттеу кеңесі
- ВА** - бакалавриат бағдарламасы
- СҚЕІЖ** - сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесі
- ЖОО** - жоғары оқу орны
- ДМБФ** - Дүниежүзілік Медициналық Білім Беру Федерациясы
- ССК** - Сыртқы сараптама комиссиясы
- БДМБ** - Білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасы
- ЕЖБК** - Еуропалық жоғары білім беру кеңістігі
- ИА** - институционалдық аккредиттеу
- ҚР** - Қырғыз Республикасы
- ШЖҚКМК** - Шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорын
- ҚР ҒЖБМ** - ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігі

ҚР БҒМ - Қырғыз Республикасының Білім және ғылым министрлігі

КЕМ - Коммерциялық емес акционерлік қоғам

ҒЗИ - Ғылыми-зерттеу институты

ҰКП - «Атамекен» ҚР ұлттық кәсіпкерлер палатасы

БСБҰЖ - білім беру сапасын бағалаудың ұлттық жүйесі

БҰ - білім беру ұйымы

ББ - білім беру бағдарламасы

НББ - негізгі білім беру бағдарламасы

ПОҚ - профессор-оқытушылар құрамы

БМА - бастапқы мамандандырылған аккредиттеу

ҚР - Қазақстан Республикасы

МА - мамандандырылған аккредиттеу

БАҚ - бұқаралық ақпарат құралдары

ТЖКБ - техникалық және кәсіптік білім беру

ФМБМ - Федералды мемлекеттік бюджеттік мекеме

СК - Сараптамалық кеңес

КІРІСПЕ

«Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігі» коммерциялық емес мекемесі (бұдан әрі - IAAR) - 2011 жылы құрылған білім беру сапасын қамтамасыз ету жөніндегі жетекші халықаралық аккредиттеу агенттігі, білім беру және аккредиттеу сапасын қамтамасыз ету жөніндегі еуропалық, азиялық және американдық желілер мен агенттіктердің толыққанды мүшесі болып табылады.

IAAR - жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Еуропалық қауымдастықтың толық мүшесі - **ENQA** мәртебесін алған Қазақстандағы алғашқы аккредиттеу органы. Тіркеу комитетінің 2022 жылы 27 маусымдағы шешімімен IAAR жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Еуропалық тізілімге (**EQAR**) 5 жылға қайта енгізілді. Танылған агенттік мәртебесін алу IAAR қызметін жоғары әлемдік стандарттарға растау болып табылады. IAAR - Дүниежүзілік медициналық білім беру Федерациясы (**WFME**) мойындаған ТМД елдерінен шыққан алғашқы ұйым. Халықаралық еуропалық желілерге толық мүшелік арқылы IAAR аккредиттелген білім беру ұйымдары мен білім беру бағдарламалары халықаралық аккредиттеу мәртебесін алады. IAAR өз қызметін **ESG** және **WFME** стандарттарына сәйкес жүзеге асырады.

IAAR дамуының стратегиялық мақсаттары білім беру сапасын қамтамасыз ету жөніндегі ұлттық және халықаралық деңгейде танылған, бәсекеге қабілетті агенттік мәртебесін нығайтуға бағытталған. 2022 жылы IAAR қызметі Орталық Азия елдері мен Еуропалық жоғары білім беру кеңістігі білім беру саласындағы бағдарламалық құжаттармен және заңнамамен, сапаны қамтамасыз ету саласындағы халықаралық талаптармен, сондай-ақ 2022-2026 жылдарға арналған IAAR даму стратегиясымен айқындалған мақсаттар мен міндеттер негізінде құрылды.

IAAR жоғары бәсекеге қабілеттілігін көрсете отырып, еуропалық және Орталық Азия өңірінде білім беру қызметін тәуелсіз, объективті, кәсіби

бағалауды дәйекті түрде жүргізеді (в Қазақстан Республикасы мен 11 шет мемлекет (оның ішінде Қырғызстан Республикасы, Тәжікстан Республикасы, Ресей Федерациясы, Молдова Республикасы, Румыния, Беларусь, Украина және т.б.). 2022 жылы IAAR Швейцария, Барбадос, Палестина және Доминика университеттерін аккредиттеу туралы келісімдер жасады.

IAAR сапаны қамтамасыз етудің үздік әлемдік тәжірибелерін қолдана отырып, жоғары білім беру жүйелерін дамытудың аса маңызды ұлттық және халықаралық трендтеріне сәйкес Шығыс Еуропа және Азия мемлекеттерінің білім беру ұйымдарының білім беру және ғылыми қызметінің тиімділігі мен сапасын арттыруға жәрдемдеседі.

IAAR білім беру ұйымдарын халықаралық институционалдық аккредиттеуді, ЖОО-ның білім беру бағдарламаларын бағдарламалық және бастапқы аккредиттеуді жүргізе отырып, олардың білім беру және ғылыми қызметінің тиімділігі мен сапасын арттыруға, білім беру бағдарламаларын сапалы жаңартуға, оқытудың жаңа технологияларын енгізуге жәрдемдеседі, сапа мәдениетін дамытуға, сондай-ақ жоғары оқу орындары мен басқа да білім беру ұйымдарының білім беру қызметінің әлемдік білім беру қызметтері нарығына шығуына ықпал етеді.

1. Ұлттық және халықаралық білім беру кеңістігінде білім беру сапасын қамтамасыз ету жүйесін дамыту

IAAR негізгі қызметі тәуелсіз халықаралық аккредиттеу жүргізу, ұлттық және әлемдік деңгейлерде сапа мәдениетін ілгерілету негізінде білім беру сапасы мен білім беру қызметтерінің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға жәрдемдесуге бағытталған сыртқы бағалауды жүргізумен байланысты.

1.1 Аккредиттеу қызметтерінің ұлттық және халықаралық нарығында IAAR позицияларын күшейту

2022 жылы IAAR қызметі Қазақстан Республикасы мен шет мемлекеттердің білім беру жүйелерін дамытудағы халықаралық және Ұлттық басымдықтармен айқындалған мақсаттар мен міндеттер, халықаралық тәжірибе және 2022-2026 жылдарға арналған IAAR Даму Стратегиясының негізгі индикаторларын іске асыру негізінде құрылды.

Сыртқы бағалаудың мақсаты сыртқы стейкхолдерлердің қатысуымен әзірленген және IAAR алқалы органдарымен келісілген «IAAR 2022-2026 жылдарға арналған Даму стратегиясында» айқындалған миссияға, көзқарасқа, құндылықтарға, стратегиялық мақсаттарға сәйкес келеді.

Агенттік барлық деңгейдегі тұтынушылар: мемлекет, қоғам, білім беру ұйымдары, жұмыс берушілер, білім алушылар, қоғамдық ұйымдар үшін білім беру сапасын бағалау саласында тұрақты дамуға және сапалы қызметтермен қамтамасыз етуге бағдарланған сапаны қамтамасыз ету саласындағы саясатты жүзеге асырады.

IAAR аккредиттеудің мынадай түрлері бойынша сыртқы бағалауды жүргізеді: орта білім беру, техникалық және кәсіптік білім беру (ТЖКБ), жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру (ЖООКБ), медициналық білім беру және қосымша білім беру (МБЖҚБ) ұйымдарын институционалдық аккредиттеу, БЖКБ ҚБ, медициналық білім беруді бастапқы аккредиттеу; ТЖКБ, ЖООКБ және медициналық білім беруді мамандандырылған

(бағдарламалық) аккредиттеу; ЖООКБ ББ, медициналық білім берудің бастапқы мамандандырылған (бастапқы бағдарламалық) аккредиттеуі; ЖООКБ ББ бірлескен аккредиттеу, бірлескен білім беру бағдарламаларын аккредиттеу. Сыртқы сапаны қамтамасыз ету процедураларын реттейтін ішкі IAAR құжаттары IAAR веб-сайтында жарияланған <https://iaar.agency>

IAAR стандарттары мен құжаттарын әзірлеу және жетілдіру. Сапалы сыртқы бағалауды жүргізу мақсатында IAAR аккредиттеудің әртүрлі түрлері бойынша стандарттар мен өлшемдерді дербес әзірлейді. IAAR стандарттары Болон процесінің принциптерін (объективтілік, ашықтық, ұтқырлық, жұртшылықты ақпараттандыру) ескереді және жоғары оқу орындарының өзін-өзі бағалау моделі, қалыптасқан ұлттық білім беру сапасының жүйесін еуропалық жоғары білім беру кеңістігінің халықаралық талаптарымен үйлестіру ретінде пайдаланылады.

IAAR стандарттары сапаны қамтамасыз ету принциптеріне сәйкес келеді:

- ✓ білім беру қызметтерінің сапасы үшін ЖОО **жауапкершілігі;**
- ✓ сапаның халықаралық білім беру нарығындағы жоғары білімнің әртүрлі жүйелерінің қажеттіліктеріне **сәйкестігі;**
- ✓ ЖОО сапа мәдениетін дамытуға **бағытталуы;**
- ✓ көрсетілетін қызметтер ретінде студенттердің, басқа да мүдделі тұлғалардың, экономика мен қоғамның қажеттіліктері мен үміттерін **есепке алу.**

IAAR стандарттары **ESG** және **WFME** стандарттарына толығымен сәйкес келеді және мүдделі тараптардың қатысуымен жасалады. IAAR ENQA ұсынымдарын басшылыққа ала отырып, «IAAR стандарттарын әзірлеу және жетілдіру жөніндегі нұсқаулыққа» сәйкес аккредиттеу стандарттарын қайта қарау және жетілдіру рәсімдерін жүргізуді жүйелендірді. IAAR қызметінің сапасы мен тиімділігін арттыру үшін 2022 жылы Агенттіктің нормативтік-әдістемелік құжаттамасын жетілдіру, 2020 – 2025 жылдарға арналған БДМБ міндеттері мен талаптарын, Қазақстан Республикасының ЖООКБ ұйымдарының білім беру қызметін реттеу жөніндегі жаңа құқықтық актілерін,

сондай-ақ «2022 - 2026 жылдарға арналған IAAR даму стратегияларды» ескере отырып, жоғары оқу орындарын институционалдык және мамандандырылған аккредиттеу стандарттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу бойынша жұмыс жүргізілді.

2022 жылға арналған жұмыс жоспарына сәйкес IAAR Бас директорының бұйрығымен келесі стандарттарды жетілдіру бойынша жұмыс топтары құрылды:

Жоғары кәсіптік және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын жоғары оқу орындарын институционалдык және бағдарламалык аккредиттеу стандарттары (Қырғыз Республикасы)(IAAR директорының 2016 жылы 17 қазандағы №39-16-1-НҚ бұйрығымен бекітілген және қолданысқа енгізілді) агенттіктің 2021 және 2022 жылдарға арналған жоспарына сәйкес арта стандарттарын әзірлеу және жетілдіру жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес қайта қаралды (арта директорының 2015 жылы «02» қыркүйектегі №19-15-01 бұйрығымен бекітілген және қолданысқа енгізілген өзгерістер мен толықтырулармен 09.12.2019 жылы №117-19-НҚ бұйрығымен)), жаңа редакцияда өзектендірілді және бекітілді <https://iaar.agency/iaar/dokumenty-iaar>

- Жоғары кәсіптік білім беру ұйымын институционалдык аккредиттеу стандарттары («Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігі» КЕМ бас директорының 2022 жылы «05» қаңтардағы № 1-22-НҚ бұйрығымен бекітілген және қолданысқа енгізілді) https://iaar.agency/accreditations/institucionalnaya-akkreditaciya_kirgiz

- Жоғары кәсіптік білім беру ұйымын институционалдык аккредиттеу үшін өзін-өзі бағалауды жүргізу жөніндегі Нұсқаулық («Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігі» КЕМ бас директорының 2022 жылы «05» қаңтардағы № 1-22-НҚ бұйрығымен бекітілген және қолданысқа енгізілді)

- Жоғары кәсіптік білім берудің негізгі білім беру бағдарламасын бағдарламалык аккредиттеу стандарттары («Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігі» КЕМ бас директорының 2022 жылы «05» қаңтардағы № 1-

22-НҚ бұйрығымен бекітілген және қолданысқа енгізілді)

<https://iaar.agency/accreditations/programmaya-akkreditaciya>

- Жоғары кәсіптік білім берудің негізгі білім беру бағдарламасын бағдарламалық аккредиттеу үшін өзін өзі бағалауды жүргізу жөніндегі Нұсқаулық («Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігі» КЕМ бас директорының 2022 жылы «05» қаңтардағы № 1-22-НҚ бұйрығымен бекітілген және қолданысқа енгізілді)

Қырғыз Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Ұлттық аккредиттеу кеңесін (ҚР БҒМ ТАК) ҚР БҰ және ББ институционалдық және бағдарламалық аккредиттеудің қайта қаралған стандарттары мен нұсқаулықтарын қолданысқа енгізу туралы хабардар ету 2022 жылы 16 мамырда ҚР БҒМ ТАК 2017-2022 жылдар кезеңіндегі IAAR қызметінің қорытындыларын қарау жөніндегі отырысында өткізілді. Қырғыз Республикасының жоғары оқу орындарының басшылығы 2022 жылы 20 мамырда IAAR ұйымдастырған «Халықаралық аккредиттеу – білім сапасын арттыру құралы» семинары аясында И. Раззакова атындағы Қырғыз мемлекеттік техникалық университетінің базасында Қырғыз Республикасының Білім және ғылым министрлігімен бірлесіп қайта қаралған негізгі аккредиттеу құралдарымен танысты.

2022 жылы WFME стандарттарына сәйкес базалық-медициналық білім беру бойынша Қазақстан Республикасының медициналық білім беру ұйымдарын/білім беру бағдарламаларын халықаралық аккредиттеу рәсімдері мен стандарттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу жолымен өзектендірілді.

IAAR стандарттары студенттерге бағытталған оқытуды күшейту, ЖОО мен білім алушылардың академиялық еркіндігін кеңейту, білім беру сапасын бағалауда неғұрлым икемді тәсілдерді қолдану, сапаны қамтамасыз етудің ЖОО ішілік жүйесінің тиімділігін бағалау, үздік тәжірибелерді, оның ішінде қашықтықтан оқыту технологиялары мен он-лайн бағдарламаларды кеңінен енгізу жағына қарай жетілдірілді.

2022 жылы институционалдық және бағдарламалық аккредиттеу стандарттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу және оларды «Халықаралық аккредиттеу – білім беру сапасын арттыру құралы» тақырыбындағы халықаралық семинар шеңберінде Қырғызстанның академиялық жұртшылығымен талқылау жөніндегі жұмыс жалғастырылды.

Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің бірлескен білім беру бағдарламаларын халықаралық аккредиттеу стандарттары мен басшылығының қолданысқа енгізілуі туралы негізгі стейкхолдерлерді хабардар ету Сараптамалық кеңестің отырыстары, жоғары оқу орындарының басшыларымен кездесулер және IAAR веб-сайтында жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің бірлескен білім беру бағдарламаларын халықаралық аккредиттеу стандарттары мен басшылығының жариялануы арқылы жүзеге асырылды. Қырғыз Республикасының Білім және ғылым министрлігін, басқа да мүдделі тараптарды институционалдық және бағдарламалық аккредиттеудің жаңартылған стандарттары мен басшылықтарын қолданысқа енгізу туралы хабардар ету 2022 жылы 20 мамырда Қырғызстанның жоғары оқу орындарының басшыларына арналған халықаралық семинар шеңберінде өткізілді. Қазақстандық және басқа елдердің жоғары оқу орындары ақпаратты Агенттіктің сайты және ССК жұмысына қатысатын сарапшылар арқылы алады.

2022 жылға арналған IAAR жоспарына және білім беру ұйымдарымен жасалған шарттарға сәйкес IAAR халықаралық аккредиттеу әдіснамасын түсіндіру бойынша семинарларды ұйымдастыру және өткізу бойынша жүйелі жұмыс жүргізілді. 2022 жылы Қазақстан, Ресей және Әзірбайжан білім беру ұйымдары үшін 10 семинар өткізілді, оның ішінде:

- М. Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университеті;
- Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті;
- Сума мемлекеттік университеті;
- А. Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті;
- И. Скрябин атындағы Қырғыз ұлттық университеті;

- Х. Досмұхамедов атындағы Атырау университеті;
- Әзірбайжан мәдениет және өнер университеті;
- Қазақстан инновациялық және телекоммуникациялық жүйелер университеті;
- Swiss International Institute Lausanne;
- Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті.

Халықаралық стандарттарды, ұлттық талаптарды және еуропалық жоғары білім беру кеңістігінің талаптарын ескере отырып, IAAR халықаралық стандарттарға сәйкес аккредиттеудің әртүрлі түрлері бойынша өз стандарттары мен критерийлерін әзірлеу және жетілдіру және оларды кең академиялық жұртшылыққа жеткізу бойынша үлкен жұмыс жүргізілді.

Халықаралық аккредиттеу. 2022 жылы Қазақстан Республикасының, Ресей Федерациясының, Қырғыз Республикасының, Тәжікстан Республикасының, Молдова Республикасының, Беларусь Республикасының, Әзірбайжан Республикасының, Украинаның Жоғары оқу орындарын институционалдық және мамандандырылған (бағдарламалық) халықаралық аккредиттеу жүзеге асырылды. 2022 жылы IAAR қызметінің шекаралары кеңейді: халықаралық институционалдық және бағдарламалық аккредиттеуден өтуге өтінімдер берілді Bridgetown International University (Barbados), Arab American University (Palestine), “Carol Davila” University of Medicine and Pharmacy Bucharest (Romania), American Canadian School of Medicine (Commonwealth of Dominica) и Swiss International Institute of Lausanne (Switzerland). Сондай-ақ, ССК Әзірбайжан Республикасы мен Беларусь Республикасының Жоғары оқу орындарына сапары өткізілді, олар бойынша шешімдер 2023 жылы қабылданатын болады. 2022 жылы халықаралық институционалдық аккредиттеуден Қазақстан Республикасының **7** Білім беру ұйымы, **7** шетелдік жоғары оқу орны, Қазақстанда оқытудың әртүрлі деңгейлеріндегі **461** ББ және шетелдік білім беру ұйымдарының **38** ББ халықаралық мамандандырылған аккредиттеуден өтті.

2022 жылы 1 шілдедегі жағдай бойынша IAAR DEQAR дерекқорына Қазақстан, Қырғызстан, Тәжікстан, Молдова, Әзірбайжан, Румыния, Өзбекстан, Армения және Украинаның 115 және білім беру ұйымдарының 2500-ден астам есебін енгізді.

DEQAR БҰ және ББ енгізу олардың ESG сапа стандарттарына сәйкестігін растайды және еуропалық жоғары білім кеңістігінде ББ танудың негізі болып табылады.

Қазақстан Республикасындағы халықаралық аккредиттеу. 2022 жылы қаңтар-ақпанда IAAR №1 Ұлттық Тізілімге қайта тану және енгізу үшін ҚР БҒМ құжаттар топтамасын дайындау және беру бойынша жұмыс жүргізілді. Республикалық Аккредиттеу Кеңесінің **2022 жылы 5 қазандағы** шешімімен **IAAR 20.05.2027 жылға дейін ҚР БҒМ №1 Ұлттық тізіліміне үшінші рет** енгізілді.

Қазақстандағы білім беру ұйымдарының сапасын бағалау жоғары, кәсіптік-техникалық, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беруді, медициналық колледждерді, үздіксіз кәсіптік білім беру ұйымдарын, стейкхолдерлердің белсенді қатысуымен бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің халықаралық бағдарламаларын іске асыратын мектептерді институционалдық және мамандандырылған аккредиттеу стандарттары мен нұсқаулықтары негізінде жүзеге асырылды. Қазақстанда аккредиттеу рәсімі мен әдіснамасымен толығырақ IAAR сайтында танысуға болады: www.iaar.agency «Аккредиттеу» бөлімінде.

Институционалдық аккредиттеу. Білім беру ұйымдарының сапасын бағалау жоғары, кәсіптік-техникалық, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі медициналық білім беруді, медициналық колледждерді, үздіксіз кәсіптік білім беру ұйымдарын институционалдық аккредиттеу стандарттары мен нұсқаулықтары негізінде жүзеге асырылды. 2022 жылы IAAR-да **7** Білім беру ұйымы, оның ішінде **4** ЖОО, **1** ТжКБ ұйымы, **2** үздіксіз кәсіптік білім беру ұйымы институционалдық аккредиттеуден өтті. БҰ басым көпшілігі IAAR

институционалдық аккредиттеу стандарттарына сәйкестігін толық көрсетті және 5 жылға аккредиттелді.

1-кестенің деректері жалпы санынан - 7 IAAR аккредиттелген білім беру ұйымдары - 6 білім беру ұйымдары 5 жылға, 1 білім беру ұйымдары 3 жылға аккредиттелгенін көрсетеді. Осылайша, жоғары оқу орындарының басым көпшілігі IAAR институционалдық халықаралық аккредиттеу стандарттарына толық сәйкестігін көрсетті.

Қазақстанда IAAR халықаралық аккредиттеу стейкхолдерлердің: жұмыс берушілердің, студенттердің, шетелдік сарапшылардың, сондай - ақ Агенттіктің үйлестіруші-өкілінің белсенді қатысуымен өткізіледі.

Кесте 1. ҚР аккредиттелген білім беру ұйымдарының 2022 жылы сандық көрсеткіштері (институционалдық аккредиттеу)

Білім беру ұйымдары	5 жыл	3 жыл	1 жыл	бас тартылды	Барлығы
ЖОО					
Ұлттық					-
Мемлекеттік	2				2
Акционерлік					-
Жеке	1	1			2
ТЖКБ					-
ТЖКБ (медициналық)	1				1
ҒЗИ, ЖООКУББ, мектептер	2				2
Барлығы	6	1	0	0	7

Стейкхолдерлер БҰ жүзеге асыратын өзін-өзі бағалау процесіне де, сыртқы сараптама комиссиясының сапары барысында да тартылады. Сыртқы сараптама комиссияларының есептері IAAR сайтында ашық қол жетімді.

Қазақстанда аккредиттеу рәсімі мен әдіснамасымен толығырақ сайттан танысуға болады www.iaar.agency «Аккредиттеу» бөлімінде.

ҚР мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеу. ББ сапасын бағалау жоғары, кәсіптік-техникалық, базалық медициналық және дипломнан

кейінгі медициналық білім беруді, медициналық колледждерді мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеу стандарттары мен нұсқаулықтары негізінде жүзеге асырылды.

Мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеуді жүргізу шеңберінде 2022 жылы барлығы **461** ББ аккредиттелді, оның ішінде **286** ББ – мамандандырылған аккредиттеу, **175** ББ – бастапқы мамандандырылған аккредиттеу.

461 білім беру бағдарламасының 3 - і 7 жылға, 371 ББ 5 жылға, 81 ББ 3 жылға, 5 ББ 1 жылға аккредиттелген, аккредиттеуден бас тарту 1 ББ. «Баишев университеті» мекемесі іске асыратын «7М01721 Орыс тілі мен әдебиеті» білім беру бағдарламасы аккредиттеуден бас тартты. Аккредиттеу Кеңесінің мұндай шешімінің негізі ССК сыртқы бағалау нәтижелері, оның ішінде жақсартуды талап ететін 34 критерийді айқындау болды.

2022 жылға арналған аккредиттелген білім беру бағдарламаларының жалпы статистикасы 2-кестеде келтірілген.

Кесте 2. 2022 жылы аккредиттелген білім беру бағдарламаларының сандық көрсеткіштері (мамандандырылған / бағдарламалық аккредиттеу)

БҰ / ББ атауы	7 жыл	5 жыл	3 жыл	1 жыл	Аккредиттеу ден бас тарту	Барлығы аккредиттелген ББ
ЖОО	3	316	75	5	1	400
ВА	3	159	41	4	0	
МА		106	24		1	
PhD		51	10	1		
Медициналық ЖОО	0	55	6	0	0	61
ВА		6				
МА		10	5			
PhD		1				
Резидентура		38	1			
ТжКБ	0	0	0	0	0	0
Барлығы аккредиттелген	3	371	81	5	1	461

2022 жылы Қазақстан Республикасының Білім саласындағы уәкілетті органы-ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігі лицензияның білім беру қызметін тоқтата тұруы себебінен С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университетінде 11 ЖОО ББ және 1 бірлескен ББ аккредиттеу көшірілді.

Алғаш рет IAAR Аккредиттеу Кеңесі 2022 жылы 28 қаңтарда Қазақ ұлттық хореография академиясы мен Қазан мемлекеттік мәдениет институтының бірлескен білім беру бағдарламасын (бакалавриат) сыртқы бағалау қорытындысы бойынша шешім қабылдады (сапар 2021 жылы өтті). Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы жоғары оқу орындарының қос дипломды білім беру бағдарламасының сапасын бағалаудың алғашқы тәжірибесі ESG және бірлескен Бағдарламалардың сапасын қамтамасыз етудің еуропалық тәсілі негізінде әзірленген жоғары білімнің бірлескен білім беру бағдарламасын халықаралық мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеу стандарттары мен басшылығына сәйкес жүргізілді.

Білім беру бағдарламасын аккредиттеу шеңберінде халықаралық сарапшылар серіктес жоғары оқу орындарының сапасын ішкі қамтамасыз ету жүйелерімен, олардың студенттерді даярлаудағы және білім алушылар үшін қажетті жағдайлар жасаудағы өзара іс-қимыл моделімен танысты. Аккредиттелген білім беру ұйымдары мен білім беру бағдарламалары бойынша ақпаратты сайттың «Тізілім» бөлімінен табуға болады.

2022 жылы Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті мен М. Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медициналық университеті (Ақтөбе қ., Қазақстан Республикасы) Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің бірлескен білім беру бағдарламасын халықаралық мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеу жөніндегі стандарттар мен басшылыққа сәйкестікке әзірлеген және іске асыратын бірлескен білім беру бағдарламасы IAAR халықаралық аккредиттеуден өтті (ESG негізінде, бірлескен Бағдарламалардың сапасын қамтамасыз етудің еуропалық тәсілі, 2015)

Траншекаралык аккредиттеу. Агенттіктің маңызды қызметі Орталық Азия және Еуропа мемлекеттеріндегі білім беру ұйымдарын ESG және WFME стандарттары негізінде халықаралық институционалдык және мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеуді, оның ішінде on-line сапарларды жүргізу болды.

2022 жылы IAAR аккредиттеу қызметінің шекаралары географиялық жағынан кеңейді. Алғаш рет келесі шетелдік ЖОО аккредиттеуге өтінімдер алынды: Bridgetown International University (**Барбадос**), Arab American University (**Палестина**), “Carol Davila” University of Medicine and Pharmacy Bucharest (**Румыния**), American Canadian School of Medicine (**Доминика**) және Swiss International Institute of Lausanne (**Швейцария**).

IAAR халықаралық институционалдык аккредиттеу шеңберінде 7 шетелдік білім беру ұйымдарының (Украина, Қырғызстан, Тәжікстан, Молдова, Ресей, Беларусь, Әзірбайжан) сапасына сыртқы бағалау жүргізілді. IAAR халықаралық бағдарламалық аккредиттеуден шетелдік жоғары оқу орындарының 38 білім беру бағдарламасы өтті.

2022 жылы IAAR және жоғары білім сапасын қамтамасыз ету жөніндегі ұлттық агенттік (NAQA, Украина) Сума мемлекеттік университетінің (Украина) бірлескен халықаралық бағдарламалық аккредитациясын өткізді. ССК сапары 2022 жылы 26-28 қаңтарда өтті. IAAR-NAQA бірлескен аккредиттеуі Украинаның Ұлттық талаптары мен WFME халықаралық стандарттарын ескере отырып, білім беру бағдарламасын сапалы жаңа деңгейде және жан-жақты бағалауға мүмкіндік берді.

Ресей Федерациясындағы халықаралық аккредиттеу. 2019 жылы 6 мамырдағы «Жоғары білім беру сапасын бағалау және білім беру бағдарламаларын аккредиттеу мақсатында ынтымақтастық және өзара іс-қимыл туралы келісімге сәйкес» «Росаккредагенттік» ФМБМ мен IAAR халықаралық аккредиттеу Ресей Федерациясының аумағында танылады.

2022 жылы IAAR Ресейдің 4 жоғары оқу орнында аккредитация өткізді:

- Смоленск мемлекеттік медицина университеті (ИА),

- Алтай мемлекеттік медицина университеті (ИА),
- Кемерово мемлекеттік медицина университеті (ИА, 4 ББ),
- Самара мемлекеттік медицина университеті (ИА, 10 ББ)..

2022 жылы IAAR аккредиттелген ресейлік жоғары оқу орындарының **14** білім беру бағдарламасының **10 ББ 5 жыл, 3 ББ – 3 жыл, 1 ББ – 1 жыл** мерзімге аккредиттелген.

Шығыс Еуропа елдеріндегі халықаралық аккредиттеу. Халықаралық аккредиттеу шеңберінде Шығыс Еуропа елдерінің бакалавриат, магистратура және PhD деңгейлеріндегі жоғары оқу орындары мен білім беру бағдарламаларының сапасы шетелдік білім беру ұйымдары мен білім беру бағдарламаларын аккредиттеуді жүргізу жөніндегі стандарттар мен нұсқаулыққа сәйкес айқындалады (ESG негізінде), 2018 жылы іске қосылған IAAR.

Агенттік 2022 жылы **Молдова** Болон процесінің принциптерін, ESG және WFME стандарттарын және жоғары білім саласындағы ұлттық заңнаманы ескеретін IAAR стандарттарына сәйкес халықаралық аккредиттеу жүргізді.

2022 жылы IAAR Молдова Республикасының Николае Тестемичану атындағы Мемлекеттік медициналық және фармацевтикалық университетінің 3 білім беру бағдарламаларын аккредиттеді (0912.1 Медицина, 0911.1 Стоматология, 0916.1 Фармация) (5 жыл мерзімге).

2022 жылы **Украинадағы** IAAR 3 ЖОО аккредитация өткізді:

- Полтава мемлекеттік медицина университеті (2 ББ),
- Сума мемлекеттік университеті (1 ББ),
- Халықаралық еуропалық университет 1 ББ.

2022 жылы IAAR аккредиттелген ЖОО 4 білім беру бағдарламасының **2 ББ 5 жыл мерзімге, 2 ББ – 3 жыл мерзімге** аккредиттелген.

2022 жылы **Беларусь Республикасындағы** IAAR Беларусь мемлекеттік медицина университеті мен медициналық университеттің Витебск мемлекеттік Халықтар Достығы орденінің институционалдық және бағдарламалық аккредитациясын өткізді.

Агенттік 2022 жылы **Әзірбайжан Республикасында ESG** және **WFME** стандарттарына және жоғары білім саласындағы ұлттық заңнамаға сәйкес халықаралық аккредитация өткізді,

2022 жылы IAAR Әзірбайжан медициналық университетінің 3 білім беру бағдарламаларын аккредиттеді (070101 емдеу ісі, 070104 Стоматология, 050806 Фармация) (5 жыл мерзімге).

Орталық Азиядағы IAAR халықаралық аккредиттеу. IAAR Тәжікстан Республикасында халықаралық аккредиттеуді жүргізеді. Тәжікстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен 2019 жылы 13 мамырдағы Халықаралық келісімге сәйкес IAAR қызметі Тәжікстан аумағында танылады. 2022 жылы 3 ББ аккредиттеуден өтті: 1-790102 **Педиатрия**, 1-790108 **Фармация**, 1-790101 **Емдеу ісі Абуали Ибни Сино атындағы Тәжік мемлекеттік медицина университеті 5 жыл мерзімге.**

2022 жылы **Қырғыз Республикасындағы IAAR 4 ЖОО** бағдарламалық аккредитация өткізді - **Бекмамат Осмонов атындағы Жалал-Абад мемлекеттік университеті (2 ББ), Адам университеті (1 ББ), Қ. Скрябин атындағы Қырғыз ұлттық аграрлық университеті (ИА, 1 ББ), Халықаралық жоғары Медицина мектебі (1 ББ).**

2022 жылдың қаңтар-наурыз айлары аралығында ҚР IAAR тану мәртебесінің аяқталуына байланысты жұмыс тобы ҚР БҒМ Ұлттық аккредиттеу кеңесі үшін құжаттарды дайындау бойынша жұмыс жүргізді. 2022 жылдың 16 мамырында Ұлттық Аккредиттеу Кеңесі IAAR тану және мемлекеттік тіркеу туралы куәлік беру туралы шешім қабылдады.

Аккредиттелген жоғары оқу орындары мен ББ бойынша есептер мен шешімдер IAAR сайтында «Сыртқы сараптама комиссиясының есептері мен шешімдері» және «Тізілім» бөлімдерінде жарияланған. Сонымен қатар, барлық ақпарат Жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Еуропалық тізілімнің (**EQAR**) сайтында жарияланған. Барлық IAAR аккредиттелген білім беру ұйымдары мен білім беру бағдарламалары жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Еуропалық Тізілімнің (**EQAR**) **DEQAR** дерекқорына

автоматты түрде қосылады. **DEQAR** еуропалық тізілімі еуропалық деңгейде танылған сапаны қамтамасыз ету агенттіктері аккредиттеген білім беру бағдарламалары мен білім беру ұйымдарының тізілімі болып табылады. **DEQAR** негізгі мақсаты-әлемдік қоғамды еуропалық деңгейде танылған аккредиттеу агенттіктері туралы, сондай-ақ халықаралық аккредиттеуден сәтті өткен жоғары оқу орындары туралы кеңінен ақпараттандыру.

IAAR әзірленді API жүйесі арқылы аккредиттеу шешімдері мен есептерін автоматты түрде беру, Erasmus+ бағдарламасының «DEQAR арқылы еуропалық жоғары білім кеңістігінде сапаны қамтамасыз ету мүмкіндіктері мен мүмкіндіктерін кеңейту» жобасы аясында әзірледі (Enhancing the Coverage and Connectivity of QA in the ENEA through DEQAR (DEQAR CONNECT)). IAAR Қазақстан, Қырғызстан, Тәжікстан, Ресей, Беларусь, Молдова және т. б. білім беру ұйымдарының барлық аккредиттелген есептерін DEQAR дерекқорына орналастырды. DEQAR білім беру бағдарламалары мен білім беру ұйымдарын қосу олардың ESG сапасын қамтамасыз ету стандарттарына сәйкестігін растайды және еуропалық жоғары білім беру кеңістігі аумағында аккредиттелген білім беру бағдарламаларын тану үшін негіз болып табылады. Толығырақ сілтеме бойынша танысуға болады:

<https://www.eqar.eu/register/agencies/agency/?id=30&cn-reloaded=1>

Осылайша, 2022 жылы трансшекаралық аккредиттеу шекаралары кеңейді. Алғаш рет Беларусь пен Әзірбайжанның медициналық емес жоғары оқу орындарын халықаралық аккредиттеуді жүргізуге сұрау салынды. Халықаралық институционалдық және бағдарламалық аккредиттеуден Янки Купала атындағы Гродно мемлекеттік университеті (Беларусь Республикасы) өтті, Әзірбайжан мемлекеттік мәдениет және өнер университеті өтінім берді (Әзірбайжан Республикасы). 2022 жылы алғаш рет ESG және бірлескен Бағдарламалардың сапасын қамтамасыз етудің еуропалық тәсілі негізінде әзірленген жоғары білімнің бірлескен білім беру бағдарламасын халықаралық мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеу стандарттары мен

басшылығы негізінде бірлескен білім беру бағдарламаларына (бакалавриат) сыртқы бағалау жүргізілді, 2015.

1.2 Ұлттық және шетелдік сарапшылардың сапалық әлеуетін арттыру

IAAR дамудың миссиясы мен стратегиялық мақсаттарын басшылыққа ала отырып, жоғары білім беру сапасын сыртқы қамтамасыз ету рәсімдерінің маңызды мақсаттарына қол жеткізу үшін сараптамалық әлеуеттің сапасын арттыруға ерекше мән береді.

2022 жылы IAAR сараптамалық әлеуетінің деңгейін арттыру мақсатында сарапшылар дерекқорының сапалы жаңартылуына мониторинг жүргізілді. IAAR **2022 жылы** сараптамалық әлеуетіне әлемнің **39** елінен келген **4000-ға** жуық академиялық қоғам өкілдері, жұмыс берушілер мен студенттер кіреді. Сарапшылардың әр санаты үшін сапаны бағалауға ең тәжірибелі мамандарды тартуға мүмкіндік беретін белгілі бір іріктеу критерийлері белгіленген. Іріктеу критерийлері мен талаптары.

Сарапшыларды іріктеу IAAR сыртқы сарапшысының сараптамалық қызметін реттеу жөніндегі Ережеге сәйкес жүргізіледі. 2022 жылы ұлттық сарапшылар базасы 50 адамнан тұратын сарапшылармен толықтырылды. Трансшекаралық мүмкіндіктердің дамуымен IAAR ағылшын тілін білетін ұлттық сарапшылар базасын кеңейту өзекті болып отыр.

IAAR сарапшылардың өзара алмасуын жүзеге асыра отырып, шетелдік аккредиттеу агенттіктерімен белсенді жұмыс істейді. Соңғы 10 жыл ішінде IAAR ССК құрамына ASIIN, ACQUIN, FIBAA, WFME, AIC, ANACEC, Росаккредагенттіктер сарапшылары, Ұлыбритания, Германия, Франция, Греция, Түркия, Польша, Чехия, Эстония, Латвия, Литва, Украина, Болгария, Беларусь, Қырғызстан және басқа да елдердің шетелдік білім беру ұйымдарының өкілдері қатысты. IAAR шетелдік серіктестері ұсынған сарапшылар кәсіпқойлықты, құзыреттілік пен мәдениеттің жоғары деңгейін сипаттайды.

IAAR білім беру ұйымдарымен және Қырғызстан Жоғары оқу орындарының қауымдастығымен, Беларусь Республикасының Жоғары оқу орындарымен, Ресейдің мемлекеттік емес жоғары оқу орындарының қауымдастығымен IAAR ССК құрамына сарапшыларды тарту бойынша өзара іс-қимылды жалғастыруда. 2022 жылы ССК құрамына шетелдік серіктес агенттіктер ұсынған сарапшылар қатысты:

- Росаккредагенттіктің **3** сарапшысы (Мәскеу қ., Ресей Федерациясы);
- Білім беру және ғылыми зерттеулердегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Ұлттық агенттіктің (ANACEC, Молдова) **11** сарапшысы;
- Жоғары білім сапасын қамтамасыз ету жөніндегі Ұлттық агенттіктің **3** сарапшысы (NAQA, Украина);
- Мемлекеттік емтихан орталығының **1** сарапшысы (МЭО, Әзірбайжан).

2022 жылы медициналық бейіндегі шетелдік сарапшылардың құрамын кеңейтуге, IAAR шетелдік серіктес агенттіктерінің ұсынысы бойынша шетелдік сарапшыларды тартуға көп көңіл бөлінді. Агенттік студенттерді ББ бағалауға және шешім қабылдау процесіне қатысуға белсенді түрде тартады. Аккредиттеудің барлық рәсімдерінде студенттерді әрбір бағаланатын кластерге тарту бойынша ENQA талаптары сақталды.

IAAR қызметкерлері жыл сайын жұмыс істеп тұрған сарапшылар қатарынан бірінші санаттағы сарапшыларды айқындау жөніндегі мәселелерді талқылайды, ССК төрағалары ретінде аккредиттеу процесіне тарту үшін сарапшылар тізімін қалыптастыруды кеңейту мақсатында әртүрлі санаттағы сарапшылардың қызметіне талдау жүргізеді. Бірінші санатты беру мәселесі 2022 жылы Жоғары білім жөніндегі Сараптамалық кеңестің қарауына шығарылды. Тәжірибе көрсеткендей, 2022 жылы ССК төрағалары көп жағдайда шетелдік жоғары оқу орындарының, сапаны қамтамасыз ету агенттіктерінің, оның ішінде шет елдердің жоғары оқу орындары мен Молдова агенттігінің өкілдері болып анықталды. ССК есептерінің әзірлену дәрежесі, ұсынымдардың сапасы, сондай-ақ ССК жұмысын ұйымдастыру деңгейі шетелдік төрағалардың кәсібилігін растайды.

Сарапшылар базасын кеңейту жөніндегі Агенттік қызметінің маңызды бағыты студенттер мен жұмыс берушілер арасынан сарапшылар санын ұлғайту болды.

2022 жыл ішінде сыртқы сараптау комиссиясын қалыптастыру шеңберінде IAAR сарапшыларымен өзара іс-қимыл, Жаңа сарапшыларға 2020 жылы қолданысқа енгізілген стандарттар мен нұсқаулықтарға сәйкес институционалдық және мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеу әдіснамасын түсіндіру жүзеге асырылды.

Сараптамалық әлеуетті арттыру бойынша IAAR қызметінің маңызды бағыты сарапшыларды оқыту және даярлау болып табылады.

Сарапшыларды даярлау және сертификаттау «Сыртқы сарапшыларды даярлау, қайта даярлау және олардың біліктілігін арттыру жөніндегі ережеге» сәйкес жүзеге асырылады. Жыл сайынғы жоспарларға сәйкес сапаны бағалау бойынша сарапшыларға кандидаттардың құзыреттерін қалыптастыру мақсатында IAAR оқыту семинарларын өткізеді.

IAAR сарапшыларды даярлау және біліктілігін арттыру бойынша бірқатар семинарлар ұйымдастырды, оған Қазақстан Республикасы, ҚР, ТР және РФ, БР жоғары оқу орындарының оқытушылары мен студенттері, Қырғызстанның тәуелсіз аккредиттеу агенттіктерінің өкілдері қатысты. IAAR 2022 жылы бекітілген кестеге сәйкес Агенттіктің жаңа және қазіргі сарапшылары, сондай-ақ ССК төрағалары үшін оқыту семинарларын өткізді.

2022 жылы қолданыстағы және жаңа сарапшылар үшін төрт семинар-тренингтер өткізуді көздейтін 2020 жылы басталған **«IAAR сарапшыларын кәсіби дамыту бағдарламасы»** іске асырылуын жалғастырды.

2022 жылы 18 ақпанда IAAR білім беру ұйымдарына ССК сапарына сарапшыларды даярлау бойынша вебинар өткізді. Вебинарға Қазақстан, Ресей, Беларусь, Қырғызстан, Әзірбайжан және Армения академиялық қауымдастығының өкілдері қатысты.

2022 жылы 24 наурызда IAAR ССК медициналық білім беру ұйымдарына сапарына дайындық бойынша сарапшыларға арналған вебинар өткізді. Вебинарға әр түрлі елдердің академиялық қоғамдастығының өкілдері қатысты.

2022 жылы 4 қарашада IAAR білім беру ұйымдарына ССК сапарына сарапшыларды даярлау бойынша вебинар өткізді.

2022 жылы 22 маусымда IAAR «Сапаны IAAR стандарттарына сәйкестікке сыртқы бағалау және жақсартуға бағдарлау» тақырыбында ССК төрағалары үшін вебинар өткізді.

2022 жылы 24 ақпанда IAAR аккредиттеуден кейінгі мониторинг жүргізу бойынша сарапшыларды даярлау бойынша вебинар өтті.

Тәжірибе алмасу мақсатында ұлттық және шетелдік сарапшылар форумдар, конгрестер, конференциялар, дөңгелек үстелдер, workshops және тренингтер өткізуге белсенді қатысады. IAAR сарапшылары аккредиттеу және рейтинг рәсімдері бойынша әдістемелік нұсқаулықтарды әзірлеуге белсенді қатысады, мақалалар жариялайды. IAAR сарапшыларының кәсіби қызметі этикалық мінез-құлық пен сарапшының құзыреті анықталған нормативтік құжаттар кешенімен реттеледі. «IAAR сарапшысының мүдделер қақтығысының жоқтығы туралы мәлімдемесі» және «Сарапшының Этикалық кодексі» IAAR сайтында «Сарапшылар» бөлімінде жарияланған.

Өз қызметінің ашықтығын қамтамасыз ету үшін IAAR ССК құрамдары ССК есебімен бірге «Тізілім» бөлімінде IAAR веб-сайтында жеке жарияланады.

1.3 Адами ресурстарды, олардың кәсіби құзыреттерін дамыту, Агенттіктің қаржылық тұрақтылығына қол жеткізу арқылы IAAR қызметін тиімді басқару

IAAR дамуының миссиясы мен стратегиялық мақсаттары жобалық тәсілдің ұйымдастырушылық құрылымы мен қолданылуын анықтады.

IAAR тұрақты негізде 20 қызметкер жұмыс істейді. IAAR қызметкерлерінің функционалдық міндеттері мен жауапкершілігі лауазымдық нұсқаулықтар мен жұмыс жоспарларында анықталған. Байланыс күнделікті

өзара әрекеттесу, апта сайынғы кездесулер, ішкі аудит арқылы жүзеге асырылады. IAAR үйлестірушілері ССК әр сапарынан кейін сауалнаманы толтырады. Мұның бәрі жұмысқа оң әсер етеді және аккредиттеу рәсімдерін үнемі жетілдіруге мүмкіндік береді.

Қызметкерлердің кәсіби құзыреттілігін қалыптастыруға ерекше назар аударылады:

- Кең халықаралық контексте ұлттық сапаны қамтамасыз етуді түсіну.
- Идеялар мен тұжырымдамаларды ауызша және жазбаша түрде қысқаша түсіну және сенімді түрде тұжырымдау мүмкіндігі.
- Әр түрлі мүдделі тараптармен күрделі жобаларды бағыттау және үйлестіру мүмкіндігі.
- Ішкі және сыртқы ортаны, сондай-ақ ұлттық және халықаралық контекстті түсіну арқылы ықтимал проблемалар мен мүмкіндіктерді болжай білу.
- Мақсатқа жету үшін ұжымдық жұмыстың тиісті әдістерін қолдану мүмкіндігі.
- Тапсырмаларды барынша тиімді орындау үшін ресурстарды ұйымдастыру мүмкіндігі.
- Жоба мазмұнын әзірлеуді, уақытты басқаруды, бюджеттік жауапкершілікті, сапаны қамтамасыз етуді, коммуникацияны, тәуекелдерді бағалауды қоса алғанда, жобаларды басқару тәжірибесі.
- Өз әрекеттері үшін жауапкершілік.
- Халықаралық сапаны қамтамасыз ету аренасында жұмыс істей білу.
- Жоғары білім берудің кең түрінде сапаны қамтамасыз ету әдістерін қолдануды түсіну.

Қызметкерлердің кәсіби құзыреттілігін дамыту арқасында алға қойылған міндеттер арта даму стратегиялары сәтті орындалып жоспарланған жоспарлар іске асырылуда.

IAAR құрылымына «Медициналық жобалар», «Халықаралық жобалар», «Жоғары оқу орындарын институционалдық және мамандандырылған аккредиттеу жобасы», «ТЖКБ ұйымдарын аккредиттеу жобасы», «Ақпараттық-талдамалық жоба» және т.б. бөлімшелер кіреді, олардың қызметі ҚР заңнамасымен және IAAR ішкі құжаттарымен реттеледі. Байқау кеңесі, Аккредиттеу Кеңесі, апелляциялар мен шағымдарды қарау жөніндегі Комиссия, саралау мәселелері жөніндегі консультациялық кеңес және қызмет бағыттары бойынша сараптамалық кеңестер жұмыс істейді. Жалпы басшылықты Бас директор жүзеге асырады.

Жоғары білім бойынша Сараптамалық кеңес отырыстарда ССК on-line сапарларын өткізу жағдайында институционалдық және мамандандырылған аккредиттеу шеңберінде сыртқы бағалау қорытындыларын талқылау жөніндегі мәселелерді қарады; жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің бірлескен білім беру бағдарламасын халықаралық мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеу Стандарттарының жобалары (ESG негізінде, бірлескен Бағдарламалардың сапасын қамтамасыз етудің еуропалық тәсілі, 2015)» PhD білім беру бағдарламасын мамандандырылған аккредиттеу стандарттары, сондай-ақ 2022 жылға арналған IAAR Даму стратегиясын іске асыру жоспарының жобасы.

Жоғары білім бойынша Сараптамалық кеңестің қызметі жоғары білім бойынша Сараптамалық кеңестің Ережесіне сәйкес жүзеге асырылады. 2022 жылы наурызда өткізілген Жоғары білім жөніндегі Сараптамалық кеңестің отырысында ССК гибридті сапарларын өткізу жағдайында институционалдық және мамандандырылған аккредиттеу шеңберіндегі сыртқы бағалау қорытындылары, бірлескен білім беру бағдарламасын аккредиттеу нәтижелері қаралды.

2019-2023 жылдарға арналған Адами ресурстарды дамыту жоспарына сәйкес IAAR қызметкерлері білім беру және сапаны қамтамасыз ету мәселелері бойынша түрлі конференцияларға, семинарларға және форумдарға қатысу

арқылы кәсіби құзыреттілікті үнемі арттырып отырады. 2022 жылы Агенттік қызметкерлері келесі іс-шараларға қатысты:

2022 жылы 11-13 мамырда Алматы қаласында Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі ұйымдастырған Орталық Азия елдерінде сапаны қамтамасыз ету жөніндегі халықаралық форумда.

2022 жылы 14 ақпанда Тәжікстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен бірлесіп ұйымдастырылған «Рейтинг жоғары оқу орындарының бәсекеге қабілеттілігін арттыру құралы ретінде» (Душанбе қ., Тәжікстан Республикасы) семинар-тренингінде.

2022 жылы INQAАHE ұйымдастырған вебинарлар жұмысына қатысты.

Осылайша, IAAR қызметкерлері ұлттық және халықаралық серіктес ұйымдар ұйымдастырған әртүрлі вебинарларға қатысу арқылы үздіксіз біліктілігін арттырады.

1.4 Кері байланысты дамыту және сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесін жетілдіру негізінде IAAR қызметінің тиімділігін арттыру

IAAR стратегиялық мақсаттарға жету және қызмет тұтынушыларының қанағаттану дәрежесін анықтау үшін жұмысшыларды да, стейкхолдерлерді де толық тарту үшін ішкі ортаны қалыптастырады. Сапа саясатына сәйкес стейкхолдерлермен және қызмет тұтынушылармен жұмыс олардың талаптарын қанағаттандыруға бағытталған және кері байланыс пен өзара тиімді серіктестік қағидаттарына негізделген.

IAAR Сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесі (бұдан әрі - СҚЕІЖ) әзірленді, құжатталды, енгізілді және жұмыс жағдайында сақталады, сондай-ақ сапа саясаты мен даму стратегиясына сәйкес үнемі жетілдіріліп отырады. Ішкі және сыртқы ортадағы өзгерістерді ескере отырып, сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесі бойынша Саясат пен Басшылық сапа мәдениетін қалыптастыруға, стейкхолдерлердің қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағдарлана отырып өзектендіріледі, сайтта жарияланған.

IAAR қызметінің тиімділігін арттыруға сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесі (СҚЕІЖ) шеңберінде Агенттік қызметіне мониторинг жүргізу, оның ішінде СҚЕІЖ тұрақты жақсарту бойынша жұмыс топтарының жұмысын ұйымдастыру; ішкі аудит жүргізу, оның нәтижелері бойынша есепті дайындау; түзету іс-қимылдары жоспарын әзірлеу және іске асыру және басқа да іс-қимылдар ықпал етеді.

IAAR алқалы органдар мен сарапшылардың қатысуымен СҚЕІЖ жақсарту үшін үнемі жұмыс істейді. Қызметті жақсартуға бағытталған сыртқы және ішкі кері байланыс тетіктері әзірленді және енгізілді. СҚЕІЖ тиімділігін тұрақты қамтамасыз ету процесіне персоналды тарту үшін басшылық бастамашыл қызметкерлер мен сарапшылардың жұмыс топтарының қызметін қолдайды. IAAR Қызметкерлері, алқалы басқару органдарының мүшелері даму стратегиясын, шағымдар мен апелляциялық процедураларды, аккредиттеу стандарттары мен критерийлерін қоса алғанда, IAAR нормативтік құжаттарын талқылауға қатысады, IAAR қызметін жақсарту бойынша ұсыныстар береді.

СҚЕІЖ шеңберіндегі Агенттік қызметінің мониторингі СҚЕІЖ жақсарту жөніндегі жұмыс топтарының жұмысы; ішкі аудит жүргізу және түзету іс-қимылдары жоспарын іске асыру арқылы жүргізіледі. СҚЕІЖ жақсарту кері байланыс, СҚЕІЖ талдау, түзету әрекеттері және тәуекелдерді басқару арқылы жүзеге асырылады.

СҚЕІЖ нұсқаулығына сәйкес IAAR өнімділікті анықтау, тиімділікті бағалау және IAAR талаптарына, сондай-ақ тұтынушылар мен сыртқы нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкестігін анықтау мақсатында сапаны қамтамасыз ету жүйесіне ішкі тексерулер жүргізеді. Ішкі тексеру БҰ және (немесе) ББ аккредиттеу мен аккредиттеуден кейінгі мониторингтің негізгі процестері және басқа да бағыттар бойынша жылына 1 рет жүргізіледі. 2022 жылы **ішкі аудитті 7-15 ақпанда** жұмыс тобы жүргізді 2021 жылы сәйкестікті анықтауға ішкі тексеру жүргізілді:

- IAAR талаптарына халықаралық (институционалдық және мамандандырылған/бағдарламалық) аккредиттеу және қайта аккредиттеу

процестерін;

- білім беру ұйымдарының аккредиттеуден кейінгі мониторингі IAAR талаптарына сәйкес;

- басшылардың 2021 жылға арналған жұмыс жоспарларының жобаларын орындауын айқындау.

Жұмыс тобы жүргізген ішкі аудит жақсарту мүмкіндіктерін анықтауға және IAAR аккредиттеу қызметінің сапасын арттыруға бағытталған шараларды ұсынуға мүмкіндік берді. Жақсарту жөніндегі іс-шаралар 2022 жыл ішінде толық көлемде орындалды:

- өзін өзі бағалау бойынша есептердің БҰ және ББ аккредиттеу жөніндегі стандарттар мен нұсқаулықтардың талаптарына сәйкестігіне мониторингі күшейтілді;

- «Шетелдік білім беру ұйымдары мен білім беру бағдарламаларын халықаралық аккредиттеу жөніндегі стандарттар мен нұсқаулық» құжатына (ESG негізінде) өзгерістер мен толықтырулар енгізілді;

- ССК есептерінде әрбір ББ мазмұны бойынша жеке ұсынымдар қамтамасыз етілді;

- ССК есептерін техникалық ресімдеу және сайтта дұрыс жариялау үшін үйлестірушілердің жауапкершілігі арттырылды;

- жоғары оқу орындары мен колледждер есептерінің тұрақты мониторингі жолға қойылған.

Кері байланыс аясында аккредиттелген білім беру ұйымдарына (google нысаны көмегімен) және IAAR сарапшыларына сауалнама жүргізілді, соның ішінде Sumy State University (Украина) (бағдарламалық, ССК сапар 26-28 қаңтар 2022), Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті (бағдарламалық, ССК сапар 28-30 наурыз 2022), Л.Н. Гумилева атындағы Еуразия ұлттық университеті оларға. (бағдарламалық, ССК сапары 2022 жылы 25-27 сәуір), Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті (институционалдық, ССК сапары 2022 жылы 28-30 қараша) және т. б.

Қолданыстағы ішкі сапаны қамтамасыз ету жүйесі аясында жоғарыда аталған сауалнамалардың нәтижелері IAAR қызметін тиісті талдау және жақсарту үшін қолданылады. Сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесінің мәселелері Агенттік қызметкерлерінің апта сайынғы кеңестерінде, сараптамалық кеңестер мен Аккредиттеу Кеңесінің отырыстарында үнемі талқыланады.

Ішкі аудиттің, негізгі стейкхолдерлердің сауалнамаларының, Талдамалық есептердің, ССК есептерін талдаудың және т. б. нәтижелері Агенттіктің жедел қызметінде, IAAR жыл сайынғы даму жоспарларын, қызметкерлердің жеке жоспарларын және т. б. әзірлеу кезінде ескеріледі. Тәжірибе негізгі бизнес-процестер: халықаралық (институционалдық және мамандандырылған/бағдарламалық) аккредиттеу, білім беру ұйымдарының аккредиттеуден кейінгі мониторингі бойынша белгіленген талаптардың сөзсіз орындалуына сенімділікті қолдауға СҚЕІЖ IAAR оң әсерін көрсетеді.

IAAR жүйелі түрде стейкхолдерлердің пікірлерін зерттеу шараларын жүргізеді. БҰ мен сарапшылардың сауалнамасын, сондай-ақ ССК есептерін талдауды жыл сайын ақпараттық-талдау бөлімшесі жүргізеді. Білім беру ұйымдары мен сарапшылардың сауалнамасын талдау нәтижелері IAAR сайтында «Талдамалық есептер» бөлімінде жарияланады, СҚЕІЖ жақсарту бойынша ұсынымдар әзірлеу және IAAR басшылығына ұсыну үшін сараптамалық кеңестер қарайды, сапаны сыртқы қамтамасыз ету процесінде пайдаланылады.

IAAR мемлекеттік, мемлекеттік емес және қоғамдық ұйымдармен (студенттік бірлестіктермен, жұмыс берушілердің қауымдастықтарымен және кәсіби қауымдастықтарымен және т. б.), халықаралық әріптестермен сындарлы ынтымақтастықты жүзеге асырады. IAAR заңнамалық талаптарға сәйкес өз қызметін жүзеге асыратын елдердің білім беру саласындағы уәкілетті органдарымен өзара іс-қимыл жасайды, қызмет нәтижелері мен сыртқы бағалау туралы хабардар етеді, сапаны қамтамасыз етудің ұлттық жүйесін дамытуға жәрдемдеседі, ESG стандарттарын енгізу мәселелері бойынша консультациялар

береді, сапаны қамтамасыз ету мәселелері бойынша бірлескен іс-шаралар жүргізеді және академиялық қоғамдастықтың кәсіби дамуына ықпал етеді. IAAR жыл сайын өз қызметі туралы есеп жібереді, сондай-ақ тұрақты негізде ҚР ҒЖБМ, ҚР БҒМ, ҚР Ұлттық аккредиттеу кеңесі мен ТР БҒМ аккредиттелген БҰ және/немесе ББ (олардың талаптарына сәйкес) туралы хабарлайды.

2022 жылы 25 сәуірде Тәжікстан Республикасының Білім және ғылым министрімен және ТР БҒМ Вице-министрімен кездесу өтті, онда еліміздің жоғары оқу орындарының сапасын қамтамасыз етудегі ынтымақтастық перспективалары талқыланды.

2022 жылы 29 сәуірде Л. Гумилев атындағы ЕҰУ базасында Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі ұйымдастырған академиялық саясат жөніндегі форумға қатысты.

2022 жылы 12-13 мамырда Әл-Фараби атындағы ҚҰУ Орталық Азия елдері ректорларының Халықаралық форумы өтті.

2022 жылы 20 мамырда И. Ахунбаев атындағы Қырғыз мемлекеттік медицина академиясының базасында IAAR сапаны қамтамасыз ету жөніндегі проректорлар мен басшылар үшін «Халықаралық аккредиттеу - білім сапасын арттыру құралы» семинары өткізілді.

2022 жылы 24-25 тамызда «Адами капитал - жаңа Қазақстанның дамуының негізгі ресурсы» ғылым және жоғары білім форумының жұмысына қатысты, онда жаһандық трендтерге сәйкес жоғары білім беру жүйесін дамыту бағыттары талқыланды.

IAAR кәсіптік бірлестіктермен, Қазақстан студенттерінің альянсымен, жұмыс берушілер мен студенттік қауымдастықтардың, шетелдік жоғары оқу орындарының өкілдігімен IAAR алқалы органдарының (АК, ЖБ СК, МБ СК, ТЖБ СК) құрамында ынтымақтасады; «Техникалық және кәсіптік білім беруді дамыту және біліктілік берудің республикалық ғылыми-әдістемелік орталығы» АҚ мен (РҒМО); «Атамекен» ҚР Ұлттық Кәсіпкерлер Палатасы (ҰКП); ҚР Ұлттық Медициналық Қауымдастығы; ҚР жоғары оқу орындарының

қауымдастығы; ҚР Ұлттық Инженерлік академиясы; Халықаралық Ақпараттандыру Академиясы және т. б.

2022 жылы IAAR Қазақстанның жастар және студенттер ұйымдарымен, оның ішінде ең ірі студенттік қоғамдық ұйыммен - Қазақстан студенттер Альянсымен белсенді жұмыс істеді.

2. Білім беру сапасын қамтамасыз ету мониторингі және Ұлттық жүйелер мен білім беру ұйымдарын дамытуға үздік әлемдік тәжірибені енгізу

2.1 Білім беру ұйымдарының және/немесе білім беру бағдарламаларының аккредиттеуден кейінгі мониторингін жүргізу сапасын арттыру

Аккредиттеуден кейінгі мониторинг аккредиттеудің тиісті түрінің өлшемшарттарына сәйкес БҰ және/немесе ББ аккредиттелген сыртқы сараптама комиссиясының ұсынымдарын іске асыру мониторингі мақсатында жүргізіледі. Аккредиттеуден кейінгі мониторинг жүргізу сапасын арттыру мақсатында аккредиттелген БҰ аккредиттеу туралы куәлікті алған сәттен бастап барлық мерзім ішінде ССК ұсынымдарын іске асыру жөніндегі өз қызметі туралы ақпаратты қамтитын және аккредиттеу стандарттарына сәйкес БҰ барлық өзгерістер туралы ақпаратты қамтитын аралық есепті IAAR жібереді. Аккредиттеу кеңесінің жоспарына сәйкес БҰ және/немесе ББ аккредиттеуден кейінгі мониторинг нәтижелері бойынша жоғары білім жөніндегі Сараптама кеңесі төрағасының есебі тыңдалады.

2022 жылы аккредиттеуден кейінгі мониторинг рәсімінен **87** білім беру ұйымы (БҰ) өтті, оның ішінде **61** ЖОО (*оның ішінде 10-шетелдік*), **23** колледж, **1** үздіксіз кәсіптік оқытуды ұйымдастыру және **2** халықаралық мектеп.

Институционалдық аккредиттеу шеңберінде **42** білім беру ұйымы (БҰ) өтті, оның ішінде: **17** ЖОО, **22** колледж, **1** үздіксіз кәсіптік оқытуды ұйымдастыру және **2** халықаралық мектеп.

Мамандандырылған (бағдарламалық) аккредиттеу шеңберінде 2022 жылы аккредиттеуден кейінгі мониторингтен **670** ББ өтті, оның ішінде 552 ЖОО ББ және 118 ТЖКБ ББ (9 кесте).

Барлық білім беру ұйымдары аккредиттеуден кейінгі мониторинг бойынша ұсынымдардың орындалмауына байланысты «М.Х. Дулати атындағы Тараз өңірлік университеті» КЕАҚ ББ 7М07218 «Азық-түлік өнімдерінің технологиясы (бейіндік магистратура)» қоспағанда, аккредиттеуден кейінгі мониторингтен сәтті өтті. Сондай-ақ Аккредиттеу Кеңесі Абимед медициналық колледжін институционалдық аккредиттеу туралы куәліктің және оның 2 ББ аккредиттеу туралы куәлігінің (0304000 «Стоматология», 0301000 «Емдеу ісі») қолданылуын тоқтата тұру туралы шешім қабылдады.

Аккредиттеуден кейінгі мониторинг рәсіміне жататын жоспарланған **46** колледждің тек **23** ғана өтті. Бұл ҚР «Білім туралы» Заңына өзгерістер енгізуге және колледждер үшін мемлекеттік аттестаттаудың міндетті рәсімін енгізуге байланысты.

Аккредиттеуден кейінгі мониторинг жөніндегі Аккредиттеу Кеңесінің қабылданған шешімдері туралы ақпарат Агенттіктің сайтында орналастырылған.

2022 жылы аккредиттеуден кейінгі мониторингтен өткен жоғары оқу орындарының ББ саны **252** ББ артты және азаматтық және медициналық жоғары оқу орындарының ББ **552** құрады. Жоспарланған **52** ББ техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарының **118** өтті.

Аккредиттеуден кейінгі мониторинг жүргізу тәжірибесі көрсетеді:

- аккредиттеуден кейінгі мониторинг барысында анықталған ССК ұсынымдарын іске асыру дәрежесіне IAAR талаптарының күшеюіне байланысты 2022 жылы жоғары оқу орындарының аккредиттеуден кейінгі мониторингке назарының артуы;

- 2023 жылы жоғары оқу орындарының аккредиттеу бөлімдерінің қызметкерлері үшін есептерді сапалы жазу және аккредиттеуден кейінгі мониторингті тиімді жүргізу бойынша оқыту семинарын өткізу қажеттілігі

(кадрлардың жоғары айналымы, білім беру ұйымдары тарапынан ССК ұсынымдарының іске асырылуына бақылаудың болмауы немесе әлсіз болуы).

2.2 Білім беру сапасын қамтамасыз етудің ұлттық жүйелерін жетілдіруде IAAR аналитикалық әлеуетін арттыру

2022 – 2026 жылдарға арналған даму стратегиясын іске асыру, аккредиттеу рәсімдерін жүргізу сапасын жақсарту және негізгі стейкхолдерлерден кері байланыс алу шеңберінде IAAR талдамалық қызметті жүзеге асырады және әзірленген құжаттар мен материалдарды көпшілікке ұсынады. 2022 жылы негізгі стейкхолдерлерге, аккредиттелген БҰ және Орталық Азия және Шығыс Еуропа мемлекеттерінің сарапшыларына сауалнама жүргізілді және оның нәтижелері бойынша кері байланыс нәтижелері бойынша талдамалық есеп дайындалды. Сыртқы сараптама комиссияларының есептерін талдау негізінде мониторинг жүргізілді және 2021 жылға арналған IAAR халықаралық мамандандырылған аккредиттеуді жүргізу процесінде Қазақстан Республикасының ЖОО қызметінің жай-күйіне баға берілді. Білім және ғылым Министрлігінің тапсырмасы бойынша IAAR 2019 - 2021 жылдарға арналған педагогикалық бағыттағы білім беру бағдарламаларына Мониторинг жүргізді.

2022 жылы IAAR аккредиттеу қызметіне жүргізілген мониторинг және халықаралық мамандандырылған аккредиттеуді жүргізу процесінде ЖОО қызметінің жай-күйін бағалау ЖОО қызметінің ББ іске асыратын перспективалық бағыттарын айқындауға мүмкіндік береді, ал ұсынылған ұсынымдарды іске асыру жекелеген ЖОО қызметінің сапасына да, жалпы жоғары білім беру жүйесіне де оң әсерін тигізеді. Үздік тәжірибені жалпылау және IAAR аналитикалық қызметі арқылы білім беру сапасын қамтамасыз ету саласындағы даму тенденцияларын анықтау нәтижелерін ұлттық және халықаралық деңгейдегі мүдделі стейкхолдерлер пайдаланады.

IAAR даму стратегиясын іске асыру Жоспарына сәйкес жүйелі негізде IAAR веб-сайтында білім беру ұйымдарын және (немесе) білім беру

бағдарламаларын бағалау қорытындылары бойынша ССК есептерінің жариялануын қамтамасыз ету бойынша жұмыс жүргізілді.

Барлық талдамалық есептер стейкхолдерлер мен қалың жұртшылықтың білім беру ұйымдарында сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесін дамытуға ықпал ететін талдау нәтижелері туралы ақпаратқа ашық қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында IAAR сайтында орналастырылған. Сауалнамалардың барлық түрлерін талдау нәтижелері сараптамалық кеңестердің қарауына шығарылады және ұсыныстар түрінде шешім қабылдау үшін Бас директорға ұсынылады.

Жыл сайын 15 маусымға, 30 желтоқсанға дейін Қырғыз Республикасының Білім және ғылым министрлігіне «Аккредиттелген ұйымдар мен бағдарламалар тізілімі» есептілік нысанына сәйкес аккредиттелген БҰ және ББ тізбесін дайындау және ұсыну жүзеге асырылады.

Қырғыз Республикасының жоғары оқу орындарында сапа мәдениетін ілгерілету жөніндегі 2022 жылы IAAR есебі дайындалып, 2022 жылы қарашада Қырғыз Республикасының Білім және ғылым министрлігіне, Ұлттық аккредиттеу Кеңесіне жолданды.

Жүйелік негізде IAAR сайтында ақпараттық және аналитикалық материалдар, оның ішінде тақырыптық талдау жарияланады, бұл БҰ сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесін дамытуға ықпал етеді.

3. Білім беру ұйымдарының бәсекеге қабілеттілігін және олардың халықаралық білім беру кеңістігінде танылуын арттыру мақсатында жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласында рейтингтік зерттеулер жүргізу

3.1 Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы рейтингтік зерттеулердің сапасын арттыруды және шекараларын кеңейтуді қамтамасыз ету

IAAR қызметінің жетекші бағыттарының бірі рейтингтік зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу болып табылады. Жыл сайын өткізілетін IAAR

рейтингтік зерттеулері халықаралық стандарттарға бағдарланған және жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесін дамытуға бағытталған. IAAR Қазақстан Республикасында 2014 жылдан бастап, Қырғыз Республикасында 2018 жылдан бастап рейтингтік зерттеулер және 2020 жылдан бастап IAAR EUR халықаралық рейтингін жүргізеді. IAAR рейтингтік жүйесі 2020 жылы «IREG Approved» әдіснамасына, қағидаттарына сәйкестігін растады және мойындады (<https://ireg-observatory.org/en/initiatives/ranking-seal-of-approval/>). IAAR Жарғысына сәйкес рейтингтік зерттеулер аккредиттеу процесіне қарамастан жүргізіледі және оның нәтижелеріне әсер етпейді, БҰ және ББ рейтинг әдістемесіне сәйкес іске асырылады (<https://iaar.agency/rating/1/0/2020>).

Білім беру сапасының деңгейін айқындау үшін IAAR «Қазақстан Республикасы ЖОО сұранысының тәуелсіз рейтингтері», «Қырғыз Республикасы ЖОО тәуелсіз рейтингі», «IAAR Eurasian University Ranking (IAAR EUR)» Халықаралық Рейтингі бойынша рейтингтік зерттеулер жүргізеді.

IAAR рейтинг жүргізу әдістемесін жетілдіруде, рейтинг жүргізілетін бағдарламалық өнім жаңартылды, қатысушылар саны едәуір өсті, бұл IAAR рейтингінің нәтижелеріне жоғары сенімділікті және оның академиялық қоғамдастықта танымалдылығын растайды.

Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарына сұраныстың ұлттық рейтингі – 2022. Қазақстанды жаһандық рейтингтерге жылжыту мақсатында бағалау әдістемесі белгілі халықаралық ұйымдардың жоғары оқу орындарын бағалау жүйесіне барынша жақын.

2022 жылы «ҚР жоғары оқу орындарының сұранысының тәуелсіз рейтингі – 2022» көпсалалы, техникалық, гуманитарлық-экономикалық, медициналық және педагогикалық бағыттағы жоғары оқу орындары, сондай-ақ өнер жоғары оқу орындары қатысты. IAAR рейтингін өткізу әдіснамасының маңызды ерекшелігі ЖОО өз жетістіктері туралы ақпаратты дербес енгізуі болып табылады, осыған байланысты ЖОО рейтингтегі позициясы деректерді

толтырудың дұрыстығына және ұсынылатын ақпараттың толықтығына байланысты болады. Барлық рейтинг критерийлері 4 блоктан тұрады:

- Дарынды студенттердің, оқытушылар мен зерттеушілердің жоғары шоғырлануы (25 %);

- Академиялық ұтқырлық (25%);

- Түлектердің бәсекеге қабілеттілігі (25%);

- Мамандық оқытушыларының, магистранттарының және докторанттарының ғылыми жарияланымдарының бәсекеге қабілеттілігі (25%).

IAAR рейтингінің нәтижелерін бақылау өткен жылмен салыстырғанда айтарлықтай оң динамика байқалғанын көрсетті. Сонымен, «Академиялық ұтқырлық» индикаторы бойынша бұл көрсеткіш **17%** артты. Академиялық ұтқырлық бағдарламаларына белсенді қатысу Л.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті сияқты жоғары оқу орындарында атап өтіледі. Жоғары оқу орындарында бірлескен білім беру бағдарламаларының саны айтарлықтай, шамамен **12%** өсті.

Жоғары оқу орындарының профессор-оқытушылар құрамының жарияланымдық белсенділігі **28%** артқанын атап өту маңызды. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті және М. Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті сияқты жоғары оқу орындарында Q1-Q2 әлемдік индекстелетін журналдардағы ғылыми жарияланымдар саны едәуір артты, ПОҚ жарияланымдық белсенділігі және соның салдарынан қазақстандық ғалымдардың индекстелуі артты, бұл ғылыми жұмыстар нәтижелеріне және жоғары оқу орындарын зерттеу тиімділігіне сұраныстың артқанын көрсетеді мекемелер.

IAAR рейтингі түлектердің жұмысқа орналасу деңгейін анықтауға мүмкіндік береді. Қазақстан Республикасының Жоғары оқу орындарына сұраныстың тәуелсіз рейтингінің нәтижелерін бағалау жоғары оқу орнының жетістігі көбінесе жұмыс берушілер мен студенттердің олардың сапасын арттыру мақсатында білім беру бағдарламаларын әзірлеуге қатысуына

байланысты екендігін айғақтайды. С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университеті, Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті, Тұран университеті және т. б. сияқты ЖОО тәжірибеге бағдарланған тәсілді және стейкхолдерлермен тығыз байланысты көрсетеді және соның салдарынан білім берудің жоғары сапасын көрсетеді, бұл түлектердің сұранысымен және олардың мамандығы бойынша жұмысқа орналасуының жоғары пайызымен расталады. Бұл көрсеткіш жалпы алғанда **7%** астам өсу қарқынын көрсетті.

ҚР жоғары оқу орындарының тәуелсіз сұраныс рейтингінің нәтижелері бойынша әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті (**366313 балл**) бірінші орынды иеленді.

Білім беру бағдарламаларының сандық рейтингі түлектерге, академиялық жұртшылыққа, ата-аналарға және басқа да мүдделі тұлғаларға ұсынуға мүмкіндік берді:

1. Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орындарының «ТОП-20» бас рейтингі-2022.
2. Бакалавриаттың білім беру бағдарламаларының салалары бойынша Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орындарының институционалдық рейтингі – 2022.
3. Магистратураның білім беру бағдарламаларының салалары бойынша жоғары оқу орындарының институционалдық рейтингі – 2022.
4. Докторантураның білім беру бағдарламаларының салалары бойынша жоғары оқу орындарының институционалдық рейтингі – 2022.
5. Бакалавриаттың білім беру бағдарламаларының топтары бойынша Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орындарының рейтингі.
6. Магистратураның білім беру бағдарламаларының топтары бойынша Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орындарының рейтингі.
7. Докторантураның білім беру бағдарламаларының топтары бойынша Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орындарының рейтингі.

Қазақстан Республикасы Жоғары оқу орындарының сұранысының тәуелсіз рейтингі білім беру қызметтерінің бәсекеге қабілеттілігінің өсуіне ықпал етеді

және білім беру сапасының нарық талаптарына сәйкестік дәрежесі, оқытушылардың танылуы және жоғары оқу орнының ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелілігі туралы жұртшылықты хабардар етуді қамтамасыз етеді. «Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындарына сұраныстың ұлттық рейтингі – 2022» туралы толық ақпарат «Education. Quality Assurance» журналында және веб-сайтта: www.iaar.agency жарияланған

Қырғыз Республикасы Жоғары оқу орындарының тәуелсіз рейтингі – 2022, 2018 жылдан бастап жыл сайын өткізілетін IAAR білім беруді дамытудың қазіргі заманғы халықаралық үрдістерін көрсетеді және студенттердің, ғылыми қоғамдастықтың, бизнес пен жұмыс берушілердің мүдделерін ескеретін жоғары оқу орындарының қызметін ашық және кешенді бағалаудың маңызды құралы ретінде қызмет етеді.

Рейтингтік зерттеулердің цифрлық бағдарламасы Қырғыз Республикасы Жоғары оқу орындарының білім беру және ғылыми-зерттеу қызметінің сапасын объективті бағалауға, олардың деңгейлері бойынша позицияларын анықтауға мүмкіндік береді:

- Дайындық бағыттары бойынша жоғары оқу орындарының институционалдық рейтингі;
- Бакалавриаттың білім беру бағдарламаларының рейтингі;
- Магистратураның білім беру бағдарламаларының рейтингі;
- «ТОП 50» оқытушылар рейтингі.

Қырғыз Республикасы Жоғары оқу орындарының тәуелсіз рейтингі – 2022 рейтингіне мемлекеттік және жеке оқу орындары қатысты. IAAR **261** ББ рейтингі жасалды, бұл алдыңғы кезеңмен салыстырғанда **12%** көп. Рейтингтегі білім беру бағдарламаларының саны бойынша көшбасшылардың қатарына ОШ мемлекеттік университеті, Қ.Скрябин атындағы Қырғыз ұлттық аграрлық университеті, Қ. Қарасаев атындағы Бішкек мемлекеттік университеті, Н. Исанов атындағы Қырғыз мемлекеттік құрылыс, көлік және сәулет университеті, Б. Осмонов атындағы Жалал-Абад мемлекеттік университеті,

Халықаралық инновациялық технологиялар университеті кірді. Нәтижелер www.iaar.agency сайтында және «Education. Quality Assurance» журналында.

2022 жылы 15 шілдеде Бішкек қаласында И. Раззаков атындағы Қырғыз мемлекеттік техникалық университетінің базасында «**Қырғыз Республикасының Жоғары оқу орындарының тәуелсіз рейтингі – 2022**» қатысушыларын марапаттау салтанаты өтті. Іс-шараға ҚР Білім және ғылым министрінің орынбасары, профессор Ө. Э. Мамбетакунов, ҚР БҒМ Ұлттық аккредиттеу кеңесінің мүшелері, ЖОО ректорлары, сондай-ақ ҚР аккредиттеу агенттіктері қатысты.

2022 жылы 14 ақпанда IAAR Тәжікстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен бірлесіп Душанбе қаласында жоғары оқу орындарының басшылары үшін "Рейтинг жоғары оқу орындарының бәсекеге қабілеттілігін арттыру құралы ретінде" семинар-тренинг өткізді.

«**IAAR Eurasian University Ranking (IAAR-EUR)**» **2022** халықаралық рейтингіне Қазақстан, Қырғызстан, Тәжікстан және Әзірбайжан жоғары оқу орындары белсенді қатысты. Биыл алғаш рет Тәжікстанның жоғары оқу орындары қатысты, бұл академиялық қоғамдастықта «IAAR Eurasian University Ranking (IAAR–EUR)» Халықаралық рейтингінің беделі мен танымалдылығының артқанын көрсетеді.

Көшбасшылар үштігіне мыналар кірді: Ресей Федерациясы Үкіметі жанындағы Қаржы университеті, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Санкт-Петербург мемлекеттік сәулет-құрылыс университеті, ОШ мемлекеттік университеті, Томск мемлекеттік басқару жүйелері және радиоэлектроника университеті және т. б.. «**IAAR Eurasian University Ranking – 2022**» халықаралық рейтингіне қатысушыларды марапаттау рәсімі **2022 жылы 7 қазанда** білім беру сапасын қамтамасыз ету жөніндегі VI Орталық Азия халықаралық форумы барысында өтті.

4. Ашықтық пен шынайылық қағидаттарын іске асыру негізінде білім беру ұйымдары қызметінің сапасын бағалау нәтижелері туралы қоғамды уақтылы хабардар ету және кері байланысты дамыту

4.1 Білім беру бағдарламалары мен білім және ғылым ұйымдары қызметінің сапасын бағалау нәтижелері туралы жұртшылықты хабардар ету деңгейін арттыру

БҰ/ББ сыртқы бағалау нәтижелері туралы жұртшылықты ақпараттандыру мынадай бағыттар бойынша жүргізіледі: IAAR сайтында ССК есептері мен АҚ шешімдерін жариялау; сапаны қамтамасыз ету бойынша семинарлар, семинар-тренингтер, онлайн-конференциялар, «дөңгелек үстелдер» және жыл сайынғы Орталық Азия форумын өткізу; ҚР БҒМ және ЖОО диалог алаңдарына қатысу; халықаралық желілер мен шетелдік серіктестер өткізетін конференциялар мен форумдарда; «Education Quality Assurance» ғылыми-ақпараттық журналында IAAR сыртқы бағалауының тиімділігі туралы материалдарды жариялау; бұқаралық ақпарат құралдарында, ғылыми басылымдарда сөйлеген сөздері, сұхбаттары мен жарияланымдары; IAAR сайтында ақпарат пен жаңалықтар лентасын жариялау.

Аккредиттелген БҰ/ББ тізілімін толықтыру, өткізілген іс-шаралар туралы ақпаратты сайтта орналастыру, сондай-ақ техникалық және кәсіптік білім беру саласындағы аккредиттеу рәсімі бойынша ақпаратты жаңарту бойынша жұмыс тұрақты негізде жүргізіледі. IAAR қызметінің нәтижелері аккредиттеудің барлық процестері мен процедураларын қамтитын жыл сайынғы аналитикалық есептерде де көрсетіледі. Агенттіктің сайты арқылы институционалдық және бағдарламалық аккредиттеудің жаңартылған стандарттары мен нұсқаулықтарын қолданысқа енгізу туралы барлық мүдделі тараптарды тұрақты негізде хабардар ету, ақпараттық хаттарды тарату және басқа да ақпараттандыру арналары жүзеге асырылады. Халықаралық аккредиттеу мен рейтингтерді өткізу жөніндегі IAAR қызметі туралы ақпарат әлеуметтік желілерде, ұлттық және шетелдік БАҚ, мемлекеттік билік органдарының, ҚР және шет мемлекеттер университеттерінің, халықаралық ұйымдардың ресми

ресурстарында көрсетіледі, бұл олардың Агенттік қызметіне деген сенімін көрсетеді, оның Қазақстанда да, шетелде де жоғары беделі мен танылуы.

2022 жылы Newsletters серіктестеріне мониторинг жүргізілді және дайындалған материалдар, соның ішінде INQAANE Bulletin, Newsletter CEENQA, APQN Newsletter – жарияланды. Халықаралық желілер мен серіктестердің анонстарына тұрақты мониторинг жүргізілді.

«Education Quality Assurance» ғылыми журналы. Білім беру сапасын қамтамасыз ету саласындағы үздік отандық және әлемдік тәжірибені жариялау мақсатында IAAR «Education. Quality Assurance» жарияланады. Журналдың жиілігі-жылына 4 рет, журналдағы мақалалар 3 тілде (қазақ, ағылшын және орыс тілдерінде). Журнал тек ҚР ғана емес, шетелде де таратылады. «Education. Quality Assurance» журналының жеке сайты бар. Сапа кепілдігі: <http://iaar-education.kz>, журналдар электронды форматта еркін қол жетімді, 2021 жылдан бастап РҒДИ базасына енгізілген.

2022 жылы «Education. Quality Assurance», Қырғыз Республикасы мен Әзірбайжан Республикасы Жоғары оқу орындарының басшыларымен Еуразиялық аймақтың білім беру сапасын қамтамасыз ету және халықаралық аккредиттеу мәселелеріне арналған 45 мақала және 2 сұхбат жарияланды. Журналдағы 45 мақаланың 30 қазақстандық авторлармен және 15 шетелдік авторлармен жарияланған.

2022 жылы ҚР ДСӘДМ Қазақстан Республикасы Білім министрлігінің Білім беру саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитеті ғылыми қызметінің нәтижелерін жариялау үшін ұсынылатын басылымдар тізбесіне журналды енгізу үшін құжаттар топтамасын белсенді дайындау басталды.

БАҚ ақпараттық өзара іс-қимыл. Ақпараттық өзара іс-қимылды кеңейту шеңберінде IAAR БАҚ белсенді жұмыс істейді. IAAR шетелдік журналдарда, газеттерде және басылымдарда үнемі жарияланады.

2022 жылы вебинарларды, семинарларды, workshop, конференциялар мен форумдарды ұйымдастыру және оларға қатысу арқылы білім беру сапасын қамтамасыз ету агенттігі қызметінің нәтижелері мен маңыздылығына

жұртшылықтың назарын кеңінен аудару бойынша жұмыс белсенді жүргізілді, олар туралы ақпарат IAAR сайтында жарияланады.

Агенттік қызметіндегі маңызды орын сапаны қамтамасыз ету бойынша жыл сайынғы форум өткізу болып табылады. 2022 жылы 7 қазанда тәуелсіз аккредиттеу және рейтинг агенттігі Алматы қаласында әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің базасында **«Жаһандық білім беру кеңістігіндегі трансұлттық өзара іс-қимыл» атты білім беру сапасын қамтамасыз ету бойынша VI Орталық Азия халықаралық форумын** өткізді. Форумға 300-ден астам адам қатысты. Білім беру сапасын қамтамасыз ету жөніндегі Халықаралық форумның негізгі мақсаты-цифрлық трансформация жағдайында білім беру саласындағы үздік тәжірибені талқылау және алмасу үшін халықаралық диалог алаңын құру.

Форум аясында **4 панельдік сессия** және **«дөңгелек үстел»** отырысы, пікірталастар мен талқылаулар өтті:

Сессия 1. Жаһандық шындықтың білім беруді дамытуға әсері

Сессия 2. Университет сәулеті: жаңа модельдер мен мүмкіндіктер

Сессия 3. Цифрлық трансформация дәуіріндегі медициналық білім сапасы

Сессия 4. Студенттерге бағытталған тәсіл: басқару және мәдениет

Дөңгелек үстел: «Рейтинг - академиялық көшбасшылыққа апаратын жол»

Халықаралық форумды өткізу цифрлық трансформация жағдайында тиімді білім беру жүйесін құру бойынша озық тәжірибемен алмасуға, уақыттың өзекті сын-қатерлерін талқылауға және Орталық Азия мен Еуропаның жоғары оқу орындарында білім беру сапасын арттыру жолдарын белгілеуге мүмкіндік берді.

5. IAAR-танылған халықаралық аккредиттеу агенттігі

2022 - 2026 жылдарға арналған Даму Стратегиясында белгіленген IAAR миссиясы мен көзқарасын іске асырудың негізгі міндеттерінің бірі IAAR-ұлттық, еуропалық және халықаралық деңгейде сапаны қамтамасыз етудің сенімді серіктесі ретінде тану болып табылады. Бұл стратегиялық міндет IAAR

халықаралық алаңдағы белсенді ұстанымы, Еуропалық сапа стандарттарына бейілділігі, үздік шетелдік тәжірибені зерделеу және енгізу арқылы іске асырылады.

5.1 IAAR халықаралық танылуы мен беделін нығайту және кеңейту

2022 жыл ішінде сапаны қамтамасыз ету бойынша халықаралық желілермен өзара іс-қимыл бойынша белсенді жұмыс жүргізілді, оның ішінде мүшелік жарналардың уақтылы төленуін бақылау, қажеттілік бойынша ақпарат алмасу, сапаны қамтамасыз ету бойынша өзекті материалдармен алмасу, желілік іс - шараларға қатысу, желілермен өзара іс-қимыл бойынша барлық пошта хат-хабарларының мониторингі.

2022 жылы Newsletters серіктестеріне мониторинг жүргізілді; Newsletter - Bulletin YOKAK; INQAANE Bulletin, CEENQA, APQN Newsletter-де материалдар жарияланды, сондай-ақ халықаралық желілер мен серіктестердің хабарландыруларына тұрақты мониторинг жүргізілді; әртүрлі елдердің университеттеріне серіктестік хаттар жіберу және т. б.

Сапаны қамтамасыз ету бойынша халықаралық желілерге мүшелікті қолдау бойынша жұмыстарды жүргізуге ерекше назар аударылды:

- Жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Еуропалық қауымдастық (ENQA) – 2016 жылдан бастап толық мүше;
- Жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету агенттіктерінің халықаралық желісі (INQAANE) – 2015 жылдан бастап толық мүше;
- АҚШ жоғары білім беруді Аккредиттеу Кеңесінің халықаралық сапа тобы (CIQG) – 2015 жылдан бастап толық мүше;
- Орталық және Шығыс Еуропа елдерінің жоғары білім беру саласындағы сапаны қамтамасыз ету жөніндегі агенттіктер желісі (CEENQA) - 2016 жылдан бастап толық мүше;
- Сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Азия-Тынық мұхиты желісі (APQN) – 2017 жылдан бастап толық мүше;

- Ислам әлемі елдерінің білім сапасына кепілдік беру агенттіктерінің қауымдастығы (**AQAAIW**) – 2012 жылдан бастап толық мүше;

- Академиялық рейтинг және артықшылық жөніндегі халықаралық обсерватория (**IREG**) – 2015 жылдан бастап толық мүше.

Сондай-ақ, IAAR қызметкерлерінің **CIQG, APQN, INQANEE, WFME, IREG, ENQA, CEENQA** сапаны қамтамасыз ету желілері ұйымдастырған халықаралық іс-шараларға қатысуы қамтамасыз етілді.

2022 жылы **CEENQA** Бас Ассамблеясын IAAR базасында 2023 жылы 9-10 маусымда Астана қаласында өткізуге **CEENQA** кеңесінің мүшелері өтінім берді және сәтті мақұлдады.

2022 жылы маңызды оқиға **IAAR Еуропалық жоғары білім сапасын қамтамасыз ету тізіліміне (EQAR) қайта қосу болды**. IAAR Тіркеу комитетінің 2022 жылы 27 маусымдағы шешімімен Еуропалық жоғары білім сапасын қамтамасыз ету тізіліміне (EQAR) 5 жылға қайта енгізілді. IAAR Еуропалық тізілімге енгізу біздің агенттіктің стратегиялық міндеттерінің бірі болып табылады және осы мәртебеге ие болу үшін АРТА жетекші шетелдік сарапшылар жүргізетін өз қызметін көп сатылы бағалаудан өтті. Танылған агенттік мәртебесін алу IAAR қызметінің жоғары халықаралық стандарттарға сәйкестігін растау және осындай беделді ұйымның сенімінің дәлелі болып табылады. IAAR EQAR-ға қайта қосу барлық IAAR аккредиттелген білім беру ұйымдары мен білім беру бағдарламалары DEQAR Жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Еуропалық тізілімнің (EQAR) дерекқорына автоматты түрде қосыла беретінін білдіреді.

Агенттік **26** серіктес ұйыммен екіжақты ынтымақтастық туралы қол қойылған келісімдерге (меморандумдарға) сәйкес жоғары білім беру саласында сапаны қамтамасыз ету бойынша танылған әлемдік агенттіктермен өзара тиімді ынтымақтастықты дамыту бойынша мақсатты жұмыс жүргізді. Жыл бойы сапаны қамтамасыз ету бойынша халықаралық желілермен өзара іс-қимылды кеңейту, оның ішінде мүшелік жарналардың уақтылы төленуін бақылау, сапаны қамтамасыз ету бойынша ақпаратпен және өзекті материалдармен алмасу,

сондай-ақ желілер іс-шараларына қатысу, желілермен өзара іс-қимыл бойынша барлық пошта хат-хабарларының мониторингі бойынша қызмет жүзеге асырылды. IAAR қызметкерлерінің CIQG, APQN, INQANEE, WFME, IREG, ENQA, CEENQA сапаны қамтамасыз ету желілері ұйымдастырған халықаралық іс-шараларға қатысуын қамтамасыз етуге ерекше назар аударылды.

Мысалы, IAAR 2022 жылы 23-24 қыркүйекте Ыстамбұл қаласында өткен Орталық және Шығыс Еуропа елдерінің жоғары білім беру саласындағы сапаны қамтамасыз ету агенттіктері желісінің (CEENQA) Бас Ассамблеясының жұмысына қатысты. Іс-шараны IAAR серіктесі педагогикалық білім беру бағдарламаларын бағалау және аккредиттеу қауымдастығы (EPDAD, Түркия) бірлесіп ұйымдастырды.

CEENQA Бас Ассамблеясына аймақтың 20 дан астам елінен **45** тен астам өкіл қатысты. Іс-шарада CEENQA Franci Demšar Президенті, ENQA Douglas Blackstock Президенті, Enora Bennetot Pruvot Еуропалық Университеттер Қауымдастығының өкілі, Түркияның жоғары білім сапасы жөніндегі Кеңесінің Президенті (YOKAK) Muhsin Kar және басқалар сөз сөйледі. IAAR Ассамблеясында Бас Директор А. Б. Жұмағұлова және Бас директордың халықаралық ынтымақтастық жөніндегі орынбасары Т. Е. Канапьянов қатысты. CEENQA Бас Ассамблеясының мүшелері 2023 жылы Астана қаласында Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігі (IAAR) базасында CEENQA Бас Ассамблеясының жыл сайынғы жиналысын өткізу туралы дауыс берді және шешім қабылдады.

2022 жылы 16 наурызда IAAR CEENQA Bi-monthly Meeting-ке қатысты, онда білім берудегі сапаны қамтамасыз етудің өзекті мәселелері талқыланды және идеялармен алмасты: <https://www.ceenqa.org/category/events/>

Әлемдік жұртшылықты еуропалық деңгейде танылған аккредиттеу агенттіктері туралы, сондай-ақ халықаралық аккредиттеуден сәтті өткен жоғары оқу орындары туралы кеңінен хабардар ету мақсатында DEQAR жобасы құрылды және дамуда. DEQAR Еуропалық тізілімі еуропалық деңгейде танылған сапаны қамтамасыз ету агенттіктері аккредиттеген білім беру

бағдарламалары мен білім беру ұйымдарының тізілімі болып табылады. DEQAR білім беру бағдарламалары мен білім беру ұйымдарын енгізу олардың ESG сапаны қамтамасыз ету стандарттарына сәйкестігін растайды және еуропалық жоғары білім беру кеңістігінде аккредиттелген білім беру бағдарламаларын тануға негіз болып табылады. IAAR 2020 жылдан бастап DEQAR CONNECT жобасының мүшесі. Барлық IAAR аккредиттелген білім беру ұйымдары мен білім беру бағдарламалары DEQAR Жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Еуропалық тізілімнің (EQAR) дерекқорына енгізіледі.

IAAR Дүниежүзілік медициналық білім беру Федерациясы (WFME) мойындаған ТМД елдерінің алғашқы ұйымы ретінде 2022 жылы халықаралық стандарттарға сәйкес медициналық ұйымдар мен білім беру бағдарламаларын халықаралық аккредиттеу құқығын белсенді түрде іске асырды. WFME талаптарына сәйкес IAAR 2022 жылы WFME сарапшыларының 2021 жылы ұсынысын орындау туралы жыл сайынғы IAAR есебін, сондай-ақ wfme Президентіне медициналық білім беру ұйымдарының 2022 жылы аккредиттеу нәтижелері туралы ақпаратты дайындады және жіберді. 2022 жылы медициналық жоғары оқу орындарын аккредиттеу қорытындылары туралы РМС (Пәкістан) үшін ақпарат дайындалды.

2022 жылдың қазан айында жоба жетекшісі Г.Б. Ниязованың Әзербайжан Республикасына іскерлік сапары өтті, оның барысында мемлекеттік емтихан орталығының Төрағасымен, Әзірбайжан университетінің, Баку бизнес университетінің ректорларымен кездесулер өтті. Сапар нәтижесінде мемлекеттік емтихан орталығымен өзара іс-қимыл туралы меморандум жасалды. Сонымен қатар, сапар қорытындысы бойынша мемлекеттік емтихан орталығы департаментінің директоры Х.Досмұхамедов атындағы Атырау университеті (ҚР) мен Янки Купала атындағы Гродно мемлекеттік университетінің (РБ) бағдарламаларын аккредиттеу үдерістеріне қатысты.

2022 жылы 30 қазаннан 3 қарашаға дейін IAAR Әзірбайжан ЖОО, мемлекеттік емтихан орталығының басшылығымен бірқатар кездесулер өткізді, ЖОО ректорлары үшін халықаралық семинар өткізді.

Сапаны қамтамасыз ету жөніндегі шетелдік агенттіктермен ынтымақтастықты кеңейту. Білім беру сапасын қамтамасыз ету жөніндегі шетелдік ұйымдармен өзара іс-қимылды кеңейту, сапаны қамтамасыз ету жөніндегі шетелдік агенттіктермен меморандумдарға/келісімдерге қол қою мақсатында Агенттіктің әріптестік бейінін құру, шет елдерден университеттерді ақпараттандыру; WFME Directory дерекқорынан Оңтүстік Азия, Таяу Шығыс және Еуропа елдерінің медициналық университеттерінің тізімін қалыптастыру және серіктестікті дамыту жөнінде дайындық жұмыстары жүргізілді.

2022 жылы келесі меморандумдар мен келісімдерге қол қойылды:

✓ NAAC ұлттық бағалау және аккредиттеу кеңесімен өзара түсіністік туралы меморандум (Үндістан);

✓ Қырғызстан ЖОО қауымдастығымен ынтымақтастық туралы меморандум;

✓ Әзірбайжан Республикасының мемлекеттік емтихан орталығымен ынтымақтастық туралы меморандум;

✓ Сапаны қамтамасыз ету жөніндегі ұлттық агенттікпен ынтымақтастық туралы келісім (Минск қ., Беларусь Республикасы);

✓ Тәжікстан Республикасы Президентінің жанындағы білім және ғылым саласындағы қадағалау агенттігімен өзара іс-қимыл туралы келісім (Душанбе қ.).

Халықаралық кездесулер ұйымдастырылды:

✓ International Vocational Education and Training Association өкілдерімен кездесу (IVETA, USA). Нәтижесінде IAAR **International Vocational Education and Training Association (IVETA, USA)** толық мүшелікке кірді;

✓ IAAR халықаралық кеңесшісінің бастамасымен QASPIR Foundation өкілдерімен кездесу DR. OLGUN CICEK (ынтымақтастық перспективаларын талқылау);

✓ International City & Guilds (Ұлыбритания) өкілдерімен онлайн кездесу (ынтымақтастық перспективаларын талқылау);

✓ Knowledge & Human Development Authority, Dubai U. A. E өкілдерімен онлайн кездесулер және ынтымақтастық перспективаларын талқылау;

✓ Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру үшін аккредиттеу стандарттарын әзірлеу жөніндегі жұмыс тобына IAAR қатысу мәселелері бойынша EPDAD түрік агенттігімен онлайн кездесу.

2022 жылы IAAR жыл сайынғы есебін дайындау шеңберінде ВФМО сарапшыларының ұсынымдарын орындау туралы РМС (Пәкістан) үшін медициналық білім беру ұйымдарын 2022 жылға аккредиттеу қорытындылары туралы ақпарат дайындалды. 2022 жылдың наурызында wfme ұсынымдарын орындау бойынша жыл сайынғы есеп дайындалды және жіберілді.

2022 жылы Латвиядағы IAAR өкілдігінен инженерлік білім беру саласындағы аккредиттеу жөніндегі Еуропалық желіге (ENAEЕ) қайта өтінім беру жүзеге асырылды; сондай-ақ ынтымақтастықты дамыту және араб елдерінің агенттіктеріне меморандум жасасу туралы хаттар жіберілді: BQA-Bahrain, NCAAA-Saudi Arabia, CAA-United Arab Emirates, KHDA -United Arab Emirates. Алайда, кері байланыс алынған жоқ.

IAAR басшылығы мен қызметкерлері еуропалық және халықаралық желілер мен серіктестер өткізетін іс-шараларға белсенді қатысты. 2022 жылдың басында 2022-2023 жылдарға арналған шетелдік іс-шаралар туралы басшылықты хабардар ету мақсатында халықаралық іс-шаралар кестесі жасалды. Агенттіктің халықаралық қызметі бойынша барлық хат-хабарларға тұрақты негізде мониторинг жүргізілді.

Шетелдік мемлекеттік органдармен әріптестік. Жүйелік негізде IAAR Қырғызстан, Тәжікстан, Румыния, Молдова және т. б. уәкілетті органдарға жоғары білім сапасын қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараны жүзеге асыруға қолдау көрсетеді, Болон процесі мен ESG қағидаттарына сәйкес жоғары білім сапасын қамтамасыз етудің ұлттық жүйесін құру мәселелері бойынша консультациялар өткізеді.

IAAR Шығыс Еуропа және Орталық Азия мемлекеттерінің Білім министрліктері, қоғамдық бірлестіктері мен университеттері өткізетін білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі түрлі деңгейдегі іс-шаралардың белсенді қатысушысы болып табылады.

Осылайша, 2022 жылы IAAR халықаралық қызметі сапаны қамтамасыз ету бойынша сенімді серіктес ретінде еуропалық және халықаралық деңгейде жүзеге асырылды, оның ішінде халықаралық желілермен және шетелдік агенттіктермен ынтымақтастық пен серіктестікті кеңейту, білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі халықаралық іс-шараларға белсенді қатысу, тәжірибе және озық тәжірибелермен алмасу және т. б., бұл сапаны нығайтуға ықпал етті және IAAR халықаралық танылуы мен беделін кеңейту.

5.2 Халықаралық қызмет сапасын арттыру және IAAR жетістіктерін мазмұнды бекіту

2022 жылы Агенттіктің назарында Халықаралық қызметтің сапасын арттыру мәселелері болды. 2022 жылы Агенттіктің басшылығы мен қызметкерлерін 2022-2023 жылдардағы шетелдік іс-шаралар туралы ақпараттандыру мақсатында халықаралық іс-шараларды өткізу кестесі әзірленді. Агенттіктің халықаралық қызметі бойынша барлық хат-хабарларға тұрақты негізде мониторинг жүргізілді.

Халықаралық позицияларды бекіту және халықаралық ынтымақтастықты дамыту мақсатында Агенттік қызметкерлері халықаралық желілер мен серіктестердің келесі іс-шараларына қатысты:

- **2022 жылы 5-6 қаңтар аралығында** Вигян Бхаванда, Ахмедабадта, Гуджаратта (Үндістан) Vibrant Gujarat Global Summit (VGGS) – 2022 қолдауымен «Академиялық институттардың халықаралық конференциясына» қатысу.
- **2022 жылы 8 ақпанда** Горчаков Қорының грантын алуға өтінімдер беру жөніндегі вебинарға қатысу.

- **2022 жылы 14-15 ақпанда** UNESCO вебинарына қатысу: Next Generation: Reflections and Future Perspectives on Higher Education in the Former Soviet Union.
- **2022 жылы 16 ақпанда** Universities in the DEQAR system вебинарға қатысу.
- **2022 жылы 16 наурызда** IAAR CEENQA Bi-monthly Meeting-ке қатысуы.
- **2022 жылы 12 және 19 сәуірде** Африка агенттіктерінің болашақ аудиттері үшін сарапшылар пулына қосу мақсатында Африка жоғары білімін үйлестіру, сапаны қамтамасыз ету және аккредиттеу (НАQAA) жобасы шеңберінде ENQA сарапшыларына арналған онлайн тренингке қатысу.
- **2022 жылы 28 сәуір** ENQA Бас Ассамблеясының жұмысына онлайн қатысу.
- **2022 жылы 12-13 мамырда** Алматы қаласындағы Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінде Орталық Азия елдері ректорларының халықаралық форумының жұмысына қатысу.
- **2022 жылы 16-18 маусым** аралығында Педагогикалық білім беру және аккредиттеу жөніндегі халықаралық конгреске (ITEAC) (Түркия) қатысу.
- **2022 жылы 22-24 маусымда** Кардиф қаласында ENQA мүшелерінің жыл сайынғы форумының жұмысына қатысу (Ұлыбритания).
- **2022 жылы 23-24 маусымда** Варшава қ. (Польша) «AcademicRankingsattheCrossroads» IREG 2022 конференциясына қатысу.
- **2022 жылы 23-24 қыркүйекте** Орталық және Шығыс Еуропа елдерінің Жоғары білім беру саласындағы сапаны қамтамасыз ету агенттіктері желісінің Бас Ассамблеясының (CEENQA) жұмысына қатысу (Түркия).
- **2022 жылы 26-28 қазанда** Стокгольм қ. Жоғары білім берудегі сапаны қамтамасыз ету жөніндегі Еуропалық қауымдастықтың (ENQA) Бас Ассамблеясының жұмысына қатысу (Швеция).

IAAR сапаны қамтамасыз ету жөніндегі халықаралық желілердің алқалы басқару органдарына қатысады (ENQA, INQAAHE, APQN, CEENQA және т. б.).

Халықаралық және зерттеу жобаларына қатысу. IAAR халықаралық жобаларға белсенді қатысады, соның ішінде Erasmus+ университеттің интернационализациясын дамыту және қолжетімділігін кеңейту мақсатында:

- **EDUQAS** «Университеттің ынтымақтастығы арқылы - ЖОО мемлекет-бизнес білім беру сапасын қамтамасыз ету жүйесін енгізу»;

- **KUTEL** «Қазақстанның университеттері озық технологияларды пайдалана отырып оқытуда сапаны қамтамасыз ету процестерін жетілдіргені үшін»;

- **SAGRIS** «Тұрақты Ауыл шаруашылығы және болашақтың ауыл шаруашылығы қызметінің жүйелері бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі зерттеулерді жетілдіру»;

- **DEQAR CONNECT** «DEQAR арқылы Еуропалық жоғары білім беру кеңістігінде сапаны қамту және қамтамасыз ету мүмкіндіктерін кеңейту».

SWOT- талдау

SWOT қызметін талдау стратегиялық мақсаттардың іске асырылуын көрсетеді және IAAR қызметін жыл сайынғы жоспарлаудың негізі болып табылады.

S (Strenght) - Күшті жақтары	W (Weakness) – Әлсіз жақтары
<ul style="list-style-type: none"> - Қазақстанда және шетелде IAAR тану; - IAAR халықаралық желілер мен сапаны қамтамасыз ету қауымдастықтарына толық мүшелік; - шетелде аккредиттеу жүргізу; - шетелдік серіктестермен ынтымақтастық; - IAAR стандарттарын қайта қаралған ESG және WFME стандарттарымен үйлестіру; - IAAR білім беруді дамыту және сапаны қамтамасыз ету жөніндегі халықаралық жобаларға қатысуы; - Болон процесі шеңберінде стейкхолдерлермен, мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдармен ынтымақтастық; - аккредиттелген БҰ және аккредиттелген ББ 	<ul style="list-style-type: none"> - агенттік қызметкерлерінің ағылшын тілін білуінің жеткіліксіз деңгейі; - ағылшын тілін білудің қажетті деңгейін меңгерген сарапшылардың саны жеткіліксіз; - электрондық құжат айналымы жүйесінің болмауы; - жұмыс берушілердің кәсіби қоғамдастығымен олардың қызығушылығының төмендігіне байланысты кері байланыстың әлсіз қамтылуы; - ТжКБ бойынша шетелдік агенттіктермен серіктестіктің жеткіліксіз дамуы.

<p>ССК ұсынымдарын іске асыру мониторингі; - СҚЕІЖ (сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесінің) жұмыс істеуі; - Медициналық және фармацевтикалық білім беруді аккредиттеудің ұлттық жүйесін дамыту жөніндегі іс-шараларда WFME қолдау; - білім беру сапасын қамтамасыз ету бойынша IAAR халықаралық форумын жыл сайын өткізу; - IAAR кәсіби ұжымы; - кәсіби және құзыретті сарапшылардың кең базасының болуы; - EQAR қайта тексеруден сәтті өту және мәртебені растау; - ұлттық және халықаралық рейтингтік зерттеулер жүргізу; - жұртшылықты тұрақты және уақтылы хабардар ету</p>	
<p>О (Opportunity) – Мүмкіндіктер</p>	<p>T (Threat) – Қауіптер</p>
<p>- білім беру саласындағы заңнамадағы өзгерістер мен толықтырулар, бұл Қазақстанның жоғары оқу орындарының сапасын бағалауды жүргізуде жаңа мүмкіндіктер ашты; - IAAR халықаралық сапаны қамтамасыз ету желілерін қолдау; - шетелдік жоғары оқу орындары тарапынан IAAR қызметіне қызығушылықтың артуы; - ұлттық, еуропалық және халықаралық білім беру және зерттеу ресурстарына қол жеткізу; - сапаны қамтамасыз ету үшін IT технологияларының болуы және қолданылуы.</p>	<p>- әлемдегі саяси жағдайдың тұрақсыздығы; - аккредиттеу саласындағы өсіп келе жатқан бәсекелестік (жосықсыз бәсекелестікті қоса алғанда); - білім беру ұйымдарының білім беру қызметінде жұмыс берушілердің белсенділігінің жеткіліксіздігі.</p>

Қорытынды

Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігі білім беру сапасын қамтамасыз ету жөніндегі жетекші халықаралық агенттік ретінде 2022 жылы Еуропа және Орталық Азия мемлекеттерінде жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі, кәсіптік және техникалық, орта білім беру (халықаралық мектептер) сапасын қамтамасыз ету бойынша елеулі нәтижелерге қол жеткізді.

IAAR аккредиттеу түрлері бойынша сыртқы бағалау әдіснамасын тұрақты негізде өзектендіреді, кері байланысты дамыту негізінде БҰ білім беру қызметіне мониторинг, бағалау және талдау жүргізеді; жеке білім беру ұйымдарында да, жалпы ұлттық білім беру жүйелерінде де сапалы институционалдық өзгерістерге ықпал ететін өз қызметі туралы жалпы жұртшылықты жүйелі түрде хабардар ете отырып, сапаны қамтамасыз ету және мәдениет саласындағы үздік тәжірибелерді халықаралық және ұлттық деңгейде анықтайды, жинақтайды және таратады.

2022 жылы IAAR мәртебесін EQAR толық мүшесі ретінде растау, аккредиттеу қызметінің шекараларын кеңейту:

- 2022 жылы алғаш рет Беларусьтің медициналық емес жоғары оқу орындарын аккредиттеу жүргізілді,
- мемлекеттердегі жаңа білім беру ұйымдарымен – Доминикан Республикасы, Швейцария, Палестина, Армения шарттары жасалды),
- агенттіктің сарапшылары мен қызметкерлерінің сапалы әлеуеті нығайып келеді бұл халықаралық аккредиттеу қызметтері нарығында IAAR беделінің, имиджінің және ықпалының өсуіне ықпал етеді.

Есепті жылы IAAR қызметін талдау қызметтің тиімділігін арттыру үшін ашылған мүмкіндіктерді көрсетеді, соның ішінде

- агенттік қызметкерлері мен басқа да перспективалы шетелдік серіктес агенттіктердің мамандарына тәжірибе алмасу үшін жағдайлар мен мүмкіндіктер жасау;

- Агенттіктің сарапшыларын ұлттық және халықаралық жобаларды іске асыруға тарту;

- 2022 жылы NAAC (Үндістан) бағалау және аккредиттеу жөніндегі ассоциативтік кеңесімен мүдделілік туралы меморандумдардың жабылуы; Қырғыз Республикасының ассоциативтік назары; Әзербайжан Республикасының орталығы жалпы мойындаған; сәйкестендіру жөніндегі агенттік емес (бастапқы құжаттама) Беларусь); Тәжікстан Республикасы Президентінің жанындағы білім және ғылым саласындағы қадағалау жөніндегі агент (Душанбе қ.).

2023 жылы IAAR халықаралық қызметін дамыту перспективалары 2022-2026 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН IAAR Даму стратегиясында айқындалған негізгі міндеттерді іске асырумен байланысты:

1. Халықаралық аккредиттеуді өткізудің шекаралары мен географиясын кеңейту
2. Ұлттық және халықаралық деңгейдегі позицияларды күшейту
3. Сараптамалық пулдың сапалы әлеуетін арттыру
4. Агенттіктің халықаралық танылуы мен беделін нығайту
5. Сапаны қамтамасыз ету және рейтинг өткізу географиясын кеңейту
6. Агенттіктің білім беру сапасын қамтамасыз ету жөніндегі халықаралық жобалар мен бағдарламаларға қатысуы.
7. Астана қаласында IAAR базасында CEENQA - 2023 Бас Ассамблеясын өткізу.
8. «Education Quality Assurance» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің КОКСНВО ұсынған басылымдарының тізбесіне.

Аккредиттеу және рейтингтің тәуелсіз агенттігінің алдына қойылған стратегиялық міндеттерді шешу оның дамуына оң әсер етеді, ұстанымын күшейтеді, халықаралық және Ұлттық аккредиттеу қызметтері нарығындағы беделі мен имиджін арттырады.

**Независимое агентство аккредитации и рейтинга
(IAAR)**

**010000, Республика Казахстан,
г. Астана, пр. Б. Момышулы 2, ВП 4Г
E-mail: iaar@iaar.kz
Сайт: iaar.agency**